І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
Тел. в Ню Йорку: BArcly 7-4125

РІК LXVII. - Ч. 14. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 22-го СІЧНЯ 1960 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JANUARY 22, 1960 No. 14. VOL. LXVII.

МОЛИТВАМИ ЗА УКРАЇНСЬКИЙ НАРІД В КОНҐРЕСІ ЗДА, ПРОКЛЯМАЦІЯМИ ДНЯ УКРАЇНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ ГУБЕРНАТОРАМИ СТЕЙТІВ І ПОСАДНИКАМИ МІСТ ТА УКРАЇНСЬКИМИ ПРАПОРАМИ, ПІДНЕСЕНИМИ ПОРУЧ АМЕРИКАНСЬКИХ НА КАПІТОЛЯХ СТЕЙТІВ І РАТУШАХ МІСТ, ТА ЧИСЛЕННИМИ ІМПРЕЗАМИ ВІДЗНАЧАЄТЬСЯ РОКОВИНИ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ, І СОБОРНОСТИ 22-ГО СІЧНЯ ТАКОЖ І В ЦЬОМУ РОЦІ

Як у попередніх, так і цього року день 22-го січня, в якому 42 роки тому проголошено в Києві державну незалежність Української Народньої Республіки а рік пізніше, в 1919-му році манiфестаційно з волі українського народу об'єднано всі українські етнографічні землі в ні від кого незалежну, соборну Українську Державу, відзначається в З'єдинених Державах Америки та в Канаді як День Української Незалежности. З цієї нагоди наради обидвох палат Конгресу ЗДА, Палати Репрезентантів і Сенату, започатковано молитвами за український нарід та його волю, губернатори багатьох стейтів і посадники багатьох міст проголосили 22-го січня Днем Української Незалежности, давши доручення, щоб в тому дні на стейтових капітолях і на ратушах міст повівали, поруч зоряних американських, також синьо-жовті українські прапори, а по багатьох громадах відбуваються врочисті імпрези для відзначення тієї історичної дати українського державногопередрішення. В імпрезах беукраїнського державного пеканські діячі і законодавці.

Проклямація губернатора стейту Ню Йорк

До губернаторів стейтів Ню Джерзі, Мериленду, Коннектикат, Массачусетс, Луїзіяни та інших, про які вже були повідомлення, долучився також губернатор імперіяльного стейту Ню. Йорк, Н.Рокефеллер, який проголосив день 22-го січня Днем Української Незалежности. Успішні старання в цій справі робив голова українського відділу в стейтовому комітеті Республіканської партії та відомий український діяч адвокат Михайло Пізнак. У проклямації губернатора Н. Рокефеллера сказано: „Український День Незалежности є днем глибокого значення для багатьох наших співгромадян. Годиться, щоб ми приєдналися до них у відзначуванні тієї нагоди. Чоловіки і жінки, що приїхали сюди з багатої і врожайної української землі, належать до наших найбільш шанованих і популярних сусідів. Свою трудолюбивістю, свою вітальністю і свою палкою любов'ю волі вони допомогли розбудувати Америку. З їхніми аспіраціями відносно незалежности країни їхніх батьків симпатизують усі правдиві американці. Ці аспірації лежать глибоко в традиціях українського народу. Тому я, Нелсон А. Рокефеллер, губернатор стейту Ню Йорку, проголошую оцим 22-го січня 1960-го р. Українським Днем Незалежности в стейті Ню Йорк і пропоную народові цього імперіяльного стейту приєднатись до своїх співгромадян українського походження у відзначуванні цього Дня"!

Вістку про підписання губернатором Н. Рокефеллером проклямації Дня Української Незалежности передали телевізійні і радіові стації, як також пресові аґенції та численні газети стейту.

Український День в Ню Йорку

Ню Йорк. — У середу 20 січня ц. р. тут у залі прийнять Міської Ради відбулась церемонія проголошення 22-січня Українським Днем для метрополітальної столиці. У неприявності посадника міста Роберта Вагнера, який поважно хворий, акт проголошення Українського Дня перевів його перший заступник. О'Кіф, після чого адв. В. Стек, який представив був заступника посадника приявним, з черги представив йому ученицю школи св. Юра Лукіяну Цвях, яка виголосила коротку гарну подяку, з'ясувавши водночас ядерно значення актів 22-го січня для українців, — та ученицю Галину Гузар, яка вручила йому китицю квітів. Три панночки в українських народних строях — Олена Салик, Лариса Ганущак і Розмарі ДеЛюка — передали посадникові український прапор, що має бути вивішений поруч американського прапора, на будинку міської ради в Ню Йорку 22-го січня. Після того відбулась спільна світлина. Українську громаду Ню Йорку репрезентував поважний гурт видатних громадян, між якими були Д. Галичин, И. Лисогір, ред. В. Мудрий, І. Винник, адвокати Г. Волинець, В. Стек, І. Флис і В. Колодій, п.п. Базарко, д-р В. Вишиваний, В. Цюпа, Ю. Павчак, Р. Крупка і багато інших. На цій церемонії було приявних кругло 50 юнаків і дівчат з 8-ої кляси української школи св. Юра, які явились під проводом о. д-ра С. Сабола, ЧСВВ, і СС Емілії та Теодозії, ЧСВВ. Українську пресу репрезентували ред. І. Кедрин і В. Душник. Загалом було на цій церемонії приявних кругло 100 осіб.

22 січня у Филаделфії.

Филаделфія. — Як попередніми роками, так і цього року українська громада Филаделфії святково зустрічає роковини найвеличнішої дати в новітній історії України — 22-го січня. Заходами Філії Українського Конґресового Комітету день 22-го січня 1960 р. знову проголошений Українським Днем у стейті Пенсилвенія і в місті Филаделфії. Врочиста проклямація про встановлення Українського Дня у стейті Пенсилвенії, проголошена губернатором Давидом Лоренсом в четвер, 21-го січня у столиці стейту Гарисбурґу. На цю урочистість виїхала до Гарисбурґу українська делеґація під проводом голови Філії УККА д-р В. 4алана. Мейор міста Филаделфії Ричардсон Ділворд підпише декларацію про встановлення Українського Дня у Филаделфії в сам день свята, 22-го січня ц. р. Того ж дня на будинку Ситі Гол повіватиме український національний прапор побіч американського державного прапора. Врочиста Академія в пошану Акту Незалежности і Соборности відбудеться тут в суботу, 23-го січня ц. р. о год. 7:30 вечора в залі Українського Горожанського Клюбу. В Академії виступає мішаний хор „Кобзар" під управою д-ра Антона Рудницького, як теж і визначні солісти. Промову виголосить інж. Осип Бойдуник з Европи. Українці Филаделфії прикрасять свої доми в день 22-го січня українськими й американськими прапорцями. По українських церквах будуть відправлені Богослуження в намірінні українського народу.

„Український День" в Массачусетс

Бостон, Масс. —(О.Ц.) „Не зважаючи на постійні депортації та постійне винищування української культури, український нарід завжди боровся проти комунізму і становить Ахілеву п'яту для комуністичного імперіялізму. Наш нарід завжди піддержував волю і незалежність для всіх народів і тому змагання українського народу до волі не може бути іґнороване і заперечуване..." Це два основні твердження в проклямації губернатора стейту Массачусетс, Фостера Фурколо, яку він підписав це 13-го січня в приявності української делеґації, проголошуючи 22-го січня — Днем Української Незалежности.

Подібну проклямацію підписав також посадник Бостону Джан Ф. Коллінс, давши доручення, щоб 22-го січня на міському ратуші був піднесений, поруч американського, український прапор. Українська Громада в Бостоні відзначить цей день врочистою академією, що відбудеться в неділю 24-го січня в залі церкви св. Андрія Первозванного, о год. 4-ій по полудні.

ПРЕЗИДЕНТ ВИМАГАЄ СТАБІЛІЗАЦІЇ ЦІН І ЗАРОБІТНИХ ПЛАТЕНЬ

Вашингтон. — У своєму щорічному економічному звідомленні, переданому на розгляд Конгресу, през. Айзенгавер з'ясував наявність добрих перспектив у господарській ситуації і ствердив, що З'єдинені Держави стоять на порозі нового успішного росту своєї економіки. Найважливішим внеском, що його може зробити уряд для розвитку цього вільного від загроз інфляції добробуту є використання бюджетової надвишки для сплати державного заборгування і, з другого боку, скасування обмежень у висоті процентових ставок від федеральних бондів. Водночас із цим Президент висловив вимогу доконечної стабілізації а то й редукції цін і стабілізації платень, бо постійного їх зростання не можна погодити із зростом добробуту країни. Вимогу цю обґрунтував през. Айзенгавер докладною аналізою розвитку цін в 1959 році, який був характеристичний своїм подоланням наслідків рецесії. Згідно з цією аналізою, зріст цін у цьому році був набагато менший, як у минулих роках. У своєму звідомленні Президент передбачає видатне зростання кількости затруднених на протязі 60-их років, що буде получене із великим збільшенням капіталових інвестицій і що вкупі причиниться видатно для утривалення і успішного розвитку добробуту. Все це збільшить наприкінці 60-их років річну продукцію в індустрії щонайменше на половину і висота національного приходу досягне в той час велетенської суми 750 більйонів долярів. В дальшому Президент на підставі оцінок урядових економістів передбачає встановлення 4-процентової ставки, яка на протязі довгих років виносила в пересічному 3 проценти. Дуже важливою в розвитку й утриваленні добробуту буде — на думку Президента — роля самих громадян і громадянських груп, зокрема приватного капіталу. Від цих приватних факторів залежить у першій мірі вільна від інфляційних тенденцій політика у підписуванні нових контрактів праці і, з другого боку, стабілізація цін, особливо ж там, де в останній час вони виявили сильну тенденцію до зростання.

Ген. Повер твердить, що сильна відплатна зброя ЗДА втримує мир у світі

Ню Йорк. — Командант Стратегічної Летунської Команди генерал Томас С. Повер промовляв на прийнятті в Економічному Клюбі в готелі Астор і сказав, що сила відплатної зброї ЗДА — це найкраща запорука миру в світі. Тому генерал Повер домагався, щоб приспішити той день, коли відплатна зброя цієї країни буде така сильна, що її не зможе знищити навіть несподівана атака СССР при допомозі керованих ракет. СССР міг би впродовж 30 мінут 300 керованими ракетами знищити зовсім цю країну, коли б не було жадної алярмової системи. Коли ж СССР знатиме, що ЗДА мають таку алярмову систему, яка дозволить відплатній американській зброї вдарити на комуністів ще перед тим, поки їхні керовані ракети виконають своє нищівне завдання, тоді запевнений буде мир у світі, бо комуністи будуть боятися атакувати, знаючи, що їх чекає відплатний удар збоку ЗДА. Сила й готовість відплатної американської зброї, — це єдина певна ґарантія миру у світі, — казав командант стратегічної летунської команди генерал Повер.

Федір І. Олесницький, відомий український економіст і діяч, помер у Нюарку

Нюарк. — В середу дня 20-го січня ц. р., помер тут на 76-му році життя відомий і активний до останнього часу український економіст і громадський діяч Федір Іван Олесницький. Народжений у Станиславові 26 березня 1884 року, бл. п. Федір І. Олесницький включився в громадське життя, займаючи на протязі довгих років становище директора Земельного Банку у Станиславові, інспектора обезпеченевого товариства „Карпатія" у Львові, референта Торговельної Палати у Львові та інші. Під час свого перебування у ЗДА, не зважаючи на свій похилий вік, був організатором 27-го Відділу УНСоюзу в Нюарку, довголітнім членом дирекції Американсько-української Щадничо-Позичкової Спілки „Тризуб" у Нюарку, урядовцем і членом Управи Об'єднання „Самопоміч" в Нюарку, як теж активним членом багатьох інших українських установ й організацій в краю та на еміґрації. Похорони Покійного відбудуться в суботу дня 23 січня ц. р.

В АМЕРИЦІ

● **В Ню Йорку** 19-го січня відбулася цікава зустріч віце-президента Ричарда М. Ніксона і колишнього амбасадора до Англії Джозефа П. Кеннеді — батька сенатора Джана Ф. Кеннеді, який, подібно як і Ніксон, кандидус на президента ЗДА. Ніксон сказав: „Виглядає, що Джекові йде добре". Джозеф Кеннеді відповів: „Здається, що і вам іде несогірше". В такому чемному стилі відбувалася розмова між цими партійними противниками.

● **Група учителів публічних шкіл** в Ню Йорку, минулорічних вакацій відбули доповняльні курси, щоб доповнити своє знання з таких наук як математика, біологія, фізика, хемія, географія й астрономія. Вони ствердили пізніше, що в школах задається з а б а г а т о праці додому, заширoко охоплюють суть справи, завелику увагу звертають на сам спосіб перепитувань, а деколи викладачі не знають, як подати потрібний матеріял.

● **В Бруклині, Н. Й.**, поліція заарештувала 12 хлопців у віці від 14 до 17 років із гай скулу ім. Абрагама Линколна за те, що влаштовували сексуальні прийняття з 14-річною дівчиною, яка є ученицею цієї школи. Ці прийняття відбувалися від кількох місяців. Недавно деякі хлопці дразнили цю дівчинку, вона поскаржилася батькам, і так виявилася ця справа. Часописи запитують, чому батьки не цікавилися, що робили їхні діти поза домом.

Проголошення Акту Соборности в Києві 22 січня 1919 р.

МОЛИТВИ ЗА УКРАЇНУ В КОНҐРЕСІ ЗДА

В Палаті Репрезентантів

Текст молитви, що її мав провести в Палаті Репрезентантів в дні 21-го січня о год. 11-ій рано всч. о. Степан Хрепта, декан українського католицького каледжу ім. св. Василія Великого в Стемфорді, впроваджений і представлений конгресменом Доналдом И. Ірвіном з Коннектикат:

О Боже, Творче Світу, ми славимо Тебе і в покорі дякуємо Тобі за безчисленні благословенства, якими Ти наділив нас. Ми дякуємо Тобі особливо за вольності, якими втішаємося в наших улюблених З'єдинених Державах Америки.

Ми благаємо Тебе, о Господи, Володарю Всесвіту, щоби Ти, у своїй ласкавості, глянув з висот на нашого Президента і Членів цього Конґресу, щоби вони кріпилися у всіх чеснотах і в доброму здоров'ї управляли цією країною Тобі на славу і на добро цього народу. Проваді їх і наділяй світлом розуму в їх рішеннях. Скріпляй їх у доброчинності для нашого народу й супроти всього людства. Дай, щоби народи пізнали в них Твоє безкорисне знаряддя миру й надії всіх гноблених, що виявилося в схваленій ними Резолюції „Тижня Поневолених Націй".

Ми молимося особливо за українців і всі інші поневолені народи, жорстоко гноблені силами комунізму. Зокрема ми молимося за Український нарід, що перший став жертвою і вже чотири десятиліття немилосердно терпить безоглядне винищування, голод і нелюдські тортури від тієї прокази, яка загрожує й мирові всього світу.

Скріпи, о Небесний Отче, віру Твоїх українських дітей, збережи живим вогонь надії в їхніх серцях, наділи їх витривалістю в час поневолення, влегши їх терпіння,borони їх від підступу ворога, щоби оминули їх усі небезпеки й вони могли свобідно служити Тобі.

Ми також благаємо Тебе, о Господи, Покровителю миру і любови, дай нашим ворогам правдиву любов і відпусти їм їхні гріхи. Твоєю всемогучістю охорони нас від їхньої засідки, щоби тривалий мир і згода між народами могли бути відновлені через Ісуса Христа, нашого Господа, Твойого Сина, котрий з Тобою живе і владає в єдності із Святим Духом во віки. *Амінь.*

В Сенаті

Текст молитви, що її мав провести в Сенаті ЗДА всч. митроф. прот. *Омелян Мицик* з Честеру, член Церковної Ради Митрополії Української Православної Церкви в ЗДА, впроваджений і представлений сенатором *Гюґом Скатом* з Пенсилвенії:

„Всемогучий Господи і Отче, Сину Божий, Ісусе Христе — Князю миру, ми сердечно дякуємо Тобі за Твою любов до нас та за дорогоцінні скарби життя нашого, з яких ми користаємо.

В покорі благаємо Тебе, поблагослови Президента З'єдинених Держав Америки, тут зібраний Сенат і всіх інших при владі в державі нашій та вкажи їм шляхи до справедливости і правди та миру і свободи між нами та всіма людьми в світі.

Дякуємо, Тобі, Боже, за Резолюцію Конґресу і Декларацію Президента про „Тиждень Поневолених Націй", яка повіки буде пригадувати вільним і поневоленим про те, що наша нація була і буде повсякчасно оборонцем переслідуваних і гноблених.

Так, як колись Ти провадив своєю рукою нарід ізраїльський з краю неволі, так благаємо Тебе — допоможи, щоб усі, поневолені тепер, нації, зазнали благословення миру та втішалися правом до життя, свободи і щастя.

В цю історичну річницю Злуки Українських Земель, в одну, незалежну, суверенну Українську Державу, ми особливо молимо і сердечно просимо Тебе, Небесний Отче, приверни народові України давню свободу, звільни з ярма неволі та дозволь, щоби його прапори знову повівали велично у його вільній і незалежній державі.

О, Господи, хорони наші вольності та керуй працями нашого Сенату, щоби ми не загубили сліду духової правди, яка творить цілий зміст життя. Нехай Дух Твій оселиться в наших серцях і розумі нашому, щоби ми, надхнені Твоєю силою, відродили себе в день 22 січня для величної справи миру і свободи всіх народів. Підтримай надією усі страждучі народи та обдаруй здоров'ям і силою наших провідників. Допоможи нам працювати для миру і свободи в ім'я Отця і Сина і Святого Духа. *Амінь!*

СЕКРЕТАР І ШЕФ ШТАБУ АРМІЇ ПРОТИ РЕДУКЦІЇ НАЗЕМНОГО ВІЙСЬКА

Вашингтон. — Секретар Армії Вільбер М. Брукер і шеф штабу Армії ген. Лімен Л. Лемніцер одностайно виступали перед Сенатською Комісією для збройних сил проти будь-якого поменшування американських н а з е м н и х військ, порівнюючи їх з куди більшою наземною військовою силою Совєтів. Секретар Брукер вказував на „велику перевагу" наземних військ комуністичного світу однаково щодо числа, як подекуди і щодо вивінування. У порівнянні з комуністичними наземними військами — американські війська є „мінімальні", нараховуючи тільки 870,000 уніформованих вояків Армії. Ген. Лемніцер з свого боку домагався модернізації озброєння і вивінування Армії „у перегонах з совєтським поступом в цій ділянці". Заяви обох цих відповідальних за Армію цивільного й військового мужів оприлюднено тільки в загальній формі, бо, зрештою, широко вони зізнавали на тайному засіданні названої Комісії за закритим входом. Секретар Брукер твердив, що всупереч заявам Хрущова про нібито переведену вже велику редукцію совєтських наземних військ та всупереч його заповіді, що теперішня совєтська наземна армія буде зредукована з числа 3,623,000 до 2,423,000 — насправді, судячи по відношенні між західніми і совєтськими військами, не видно ніякого зменшення совєтської сили. Секретар Брукер звернув увагу на „смертельно-поважну" справу наземної армії без уваги на існуючі перегони у ракетній і атомовій ділянках. Сила наземного війська та його вивінування має величезне значення в цілому світі, бо його вигляд свідчить взагалі про силу даної країни. Совєтський Союз має все ще 175 фронтових дивізій, здебільша панцерних або змоторизованих. Вони розпоряджають величезною силою вогню, при чому складаються на неї і рухомі ракетні з'єднання, озброєні різними типами ракет „від поверхні до поверхні". Щодо озброєння, то частинно воно має в совєтській армії вже „дві ґенерації", себто було двічі змінюване. Секретар Армії Брукер і генерал Лемніцер не поручають докладного застосування сили й вигляду американської Армії до совєтської, рахуючи кожну гармату й кожний танк, але вони перестерігають проти занадто великої різниці у некорість американського наземного війська. Зокрема вони висловились проти бюджетового проєкту зменшення 100.000-ої Національної Ґвардії і 300,000-ої резерви на 10 відсотків. Голова сенатської Комісії для збройних сил Ричард Рассел заявив, що він поцікавиться, як видатковано призначених у минулому бюджеті 382,000,000 долярів на модернізацію Армії. За його відомостями, видатковано на цю ціль тільки 43,000,000, а 164,000,000 дол. пересунено на інші цілі, а 175,000,000 долярів тим часом „заморожено". У зв'язку з становищем секретаря Армії Брукера і ген. Лемніцера часописи пригадують назагал оптимістичний образ, що його представив секретар оборони Томас Гейтс у своєму зізнанні в Конґресі та на пресовій конференції, де він рішуче заперечив можливість Совєтів „знищити" американську збройну силу в несподіваній атаці, навіть при вжитті всіх своїх далекосяжних ракет. Проте він теж не перечив, що совєтські наземні війська, получені ще й із сателітними, матимуть навіть після евентуальної, заповідженої Хрущовим, редукції, перевагу над західніми військами.

Совєти, мабуть, перевели свою першу ракетну спробу на Тихому океані

Вашингтон. — Секретар оборони Томас Ґайтс повідомив в середу 20 ц. м. коротко, що „за неперевіреними інформаціями" Совєти, мабуть, перевели на Тихому океані свій перший ракетний експеримент та що вистрілена ними ракета „впала в околиці наміченої цілі". Секретар Гейтс і військові кола з Пентаґону заявили, що ніяких більше пояснень до цієї справи не буде. Але за часописними інформаціями вистрілена з невідомого місця далекосяжна совєтська ракета впала за кількасот миль від місця, що його мала поцілити. Газети здогадуються, що Совєти вистрілили ракету або з Камчатки, віддаленої від того тихо-океанського обширу найближче, бо за 3.800 миль, або з-над Каспійського озера, відкіля вони до цього часу переводили свої ракетні досвіди. У цьому останньому випадку савєтська ракета перелетіла б 8.000 миль. Американська далекосяжна ракета переборює віддаль 6.400 миль. З Гонолюлю на Гаваях повідомлено, що о годині 7.07 ранку тамошнього часу у віддалі за 1.100 миль на південний схід від Гаваїв, стався „вибух".

У СВІТІ

● **„Нацисти, комуністи, арабські пропаґандисти й професійні сіячі ненависти об'єднались в антисемітській кампанії"** — повідомили деякі західні газети. Справжнім керівником цієї кампанії буцім-то є д-р Йоганнес Ван Леерс, один з прибічників шефа нацистської пропаґанди Йосифа Геббельса. Він утік після війни до Арґентини, а відтіль до Єгипту, де нібито прийняв арабське прізвище й іслямізм та став одним із довірених мужів президента Нассера. Отож центр тієї міжнародної антисемітської акції знаходиться нібито в Каїро.

● **Нікіта Хрущов** гостював у себе на „дачі" в минулу суботу-неділю американського амбасадора Левеллина Томпсона з дружиною і двома донечками, як теж радника американської амбасади Бориса Коссона з його дружиною і чотирма дітьми. Приявні були також три доньки Хрущова, його зять і двоє внуків Хрущова, а з совєтських „проміннентів" Мікоян, Козлов і Громико — здебільша з жінками. Для американських дітей найбільшою сенсацією була їзда по засніжених шляхах московською „тройкою".

● **Лондонська конференція** із представниками колонії Кенія розпочалась дисонансом: англійський уряд запротестував проти допущення на конференцію одного з „радників" кенської делеґації, якого поліційно пошукують в Кенії, як одного з організаторів т е р о р и с т и ч н о г о руху „Мав-Мав". Тоді ціла кенська делеґація загрозила бойкотом конференції.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St, Jersey City, N. J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917. — authorized July 31, 1918.
Адреса: SVOBODA", P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Актуальність актів 22-го січня

Святкування 42-роковин проголошення 4-им Універсалом Української Народної Республіки, як самостійної, ні від кого незалежної держави, та 41-их роковин державного з'єднання розділених до того часу чужинецькими кордонами українських земель, може на перший погляд, на тлі дійсности 1960-го року, здаватись, наче святкування музейної пам'ятки. Залишаючи на боці суто-теоретичний спір, ведений у вільній українській публіцистиці поза межами України на тему, чи дивитись на нинішній стан в Україні, як на московську окупацію, чи як на „державну, але поневолену" Україну, — поза всякою дискусією залишається факт, що дійсним приказодавцем в Україні не є ні маріонетковий уряд УССР ані тим паче український нарід, а московсько - большевицька влада в Кремлі, яка, слідами своїх царських попередників, продовжує вести безпощадну асиміляційну та економічно - грабіжницьку політику. І поза всяким сумнівом залишається факт, що ніколи ще в своїй історії Росія не дійшла до такого ступня політичної, військової та економічної потуги, як нині у постаті СССР.

Тому горді слова 4-го Універсалу могли б, на перший погляд, сьогодні навівати на душу тільки смуток і зневіру. Адже живемо в часах між двома візитами — Хрущова у Вашингтоні й Айзенгавера у Москві, стоїмо напередодні нової конференції „на вершинах", живемо в часі, коли західня дипломатія скриває глибоко під покришкою проблему визволення поярмлених Совєтами країн і народів, щоб не дразнити Нікіти Хрущова і коли, осмілені цією невтішною ситуацією явні і скриті п'ятиколонники на Заході, підносять голову, прославляють совєтську потугу та зневажають народи, які збройно боролися за свою волю. Коли у Вашингтоні говориться про „покращання міжнародної ситуації", то мається на увазі, що віддалися безпосередня загроза війни. Коли про те саме говорять у Москві, то тільки в тому розумінні, що скріпилась совєтська влада, що стабілізується „статус кво" від Тихого океану по Шпре і Дунай, що поглиблюється могильна тиша від молдавина аж до фина.

Але життя народів довше за один-два чи за сотню років. І долі українського народу не можна судити за критеріями нинішнього часу. Та й нинішній образ ситуації у світі не складається з самих тільки тіней. Чорний континент Африки огорнений — за словами англійського державного мужа — „гарячкою самостійницького руху" Державна самостійницька ідея захоплює навіть найбільш культурно й економічно відсталі народи у світі. У духовій кризі, що її переживає людство, щораз частіше лунають голоси, що не матеріяльні вартості цивілізації і не фантастичні осяги техніки, а духові цінноці мають вічну і непорушну силу. Ми є свідками, як ідея політичної і господарської єдности вільного світу перемагає всі труднощі й переможно протиставиться всім совєтським спробам розсварити вільні країни Ми є свідками, як — поруч із сповидним занепадом моралі — збільшується гін до релігійности в усіх народів світу. Ми є свідками теж, як і в большевицькій тюрмі народів раз-у-раз проявляються, хоч і в зміненій формі, рухи спротиву, як вияв природнього гону людей і живих народів. І чуємо пригадку, що й у 1938 році гітлерівська Німеччина знаходилась на шпилі своєї потуги, а Захід робив із нею угоду в Мюнхені. Вкінці, при всій співіснувальній безнадійності та при безглуздому непередрішевстві, ми все ж таки маємо схвалений Конґресом і проголошений Президентом ЗДА минулого року Тиждень Поневолених Націй, що повинен повторюватись до часу, „аж усі народи і нації світу будуть вільні і незалежні", а проклямації Днів Української Незалежности і українські прапори на капітолях стейтів і на ратушах американських міст вже стають американською традицією.

Сила 4-го Універсалу в тому, що це водночас вияв невмірущости ідеї і сформулювання політичної програми. Ніщо за минулих 42 роки не сталось таке, що заперечило б актуальність ідеї ні від кого незалежної української держави та тієї програмової цілі, якою є демократична форма держави, єдина, що відповідає демократичному духові й традиціям українського народу, та духові часу. Міжнародні події змінюються, як світляні образи в калейдоскопі. Деконьюнктури чергуються з коньюнктурами, змінюється міжнародна атмосфера, розлітаються як домики з карт, ніби непорушні державні форми Вічною є ідея, як рушійна сила. Ідея української самостійної держави, як і ідея соборности, здійснюваної власною волею, а не задля імперіялістичних цілей ворога, ця ідея і нині, в 1960 році, має таку саму силу і вартість, що в роках 1918 і 1919. Отже, маємо всі причини і підстави відзначати роковини 22-го Січня без почуття пригнічення і безнадійности, а з вірою в неминучість перемоги тієї невід'ємної правди на землі, що висловлена і виявлена історичними актами українського народу з 22-го Січня 1918 і 1919-го років

Важлива пригадка світові

Історія встановлювання совєтського режиму в Україні та в інших країнах европейського Сходу і північно - східньої Азії, як теж історія встановлювання т. зв. народних демократій в окупованих совєтськими арміями країнах центральної Европи, є одним довгим ланцюгом брутального топтання Москвою права народів на самовизначення і незалежність. Під гаслом „визволення" в усіх цих країнах встановлено проти волі широких мас населення комуністичну, цілком чужу для даних народів владу, утривалювання якої проходило з допомогою підступу, зради і насильства, в супроводі кривавого терору — розстрілів, ув'язнень і депортацій.

Однією з перших жертв червоного московського імперіялізму впала Україна — народ якої волею своїх репрезентантів, зібраних у Центральній Раді, проголосив в дні 22-го січня 1918 року свою державну незалежність і суверенність. Комуністична Москва, репрезентована в той час Російською комуністичною партією, зустріла це проголошення негайно ж. проголошенням війни молодій українській державі і збройною інтервенцію червоних військ в Україні, з допомогою яких почалося насаджування комуністичного „Тимчасового Робітничо - селянського уряду України" і створеної проти Центральної Ради „Української Совєтської Соціялістичної Республіки", що була проклямована в грудні 1917 року горсткою московських емісарів і комуністичних діячів із більших міст України, між якими не було цілком репрезентантів широких мас українського селянства. У висліді цієї інтервенції українську незалежність і державність втоплено в морі крови, встановляючи на їх руїнах існуючу й досі фікцію „Української ССР".

За таким же достоменно зразком відбулося встановлювання совєтської влади і по інших країнах совєтської царської імперії — в Білорусі, в Грузії, Вірменії та ін. Такими ж методами, як в Україні, встановлено потім совєтську владу в окупованих по-зрадницькому балтійських незалежних державах, що їх не за цілий рік проклямовано „совєтськими республіками", та й після другої світової війни в таких вільних державах, як Польща, Мадярщина, Чехословаччина, Румунія, Болгарія й Албанія, що з них усіх зроблено всупереч усім демократичним принципам ... „народні демократії".

Подібна доля чекає й усі ті народи, що загіпнотизовані московським удавом, шукають сьогодні моральної і матеріяльної підтримки комуністичної Москви. Вже тепер в американській пресі підносяться голоси осторогм, що такий, наприклад, „революційний" режим, як уряд Фіделя Кастра на Кубі, це переходова стадія для встановлення комуністичної, керованої з Москви, „народної демократії" в найближчому уже сусідстві З'єдинених Держав Америки

З того погляду відзначування роковин проголошення самостійности і соборности України є не тільки виявом відданости українців у вільному світі ідеалам державної суверенности України, але водночас із цим важливою пригадкою для вільного світу про повсякчасну наявність і загрозу міжнародної комуністичної змови, готової знищити і втопити в огні і крові волю і добробут свобідних ще сьогодні народів і людей.

IV УНІВЕРСАЛ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАДИ

„Народе України!

Твоєю силою, волею, словом утворилась на Українській Землі вільна Українська Народня Республіка. Здійснилася давня мрія Твоїх батьків, борців за волю й право робучого люду!

Та в трудну годину народилась воля України. Чотири роки жорстокої війни обезсилили наш край і народ. Фабрики не виробляють товарів. Підприємства здержують свою працю, залізні дороги розбиті, гроші падають у ціні. Скількість хліба зменшується. Наступає голод. По краю розмножилися ватаги грабіжників і убийників, особливо, коли з фронту рушило російське військо, творячи криваву різню, безлад і руїну на нашій землі.

З приводу всього того не могли відбутися вибори до Українських Установчих Зборів у визначенім нашим попереднім Універсалом речениці й не могли відбутися ті Збори, визначені на нинішній день, щоб перебрати з наших рук тимчасову найвищу революційну власть над Україною, установити лад у кранїою, установити лад у нашій Народній Республіці й зорганізувати нове Правительство.

А тим часом петроградське Правительство Народніх Комісарів виповіло війну Україні, щоб повернути вільну Українську Республіку під свою власть, посилає на наші землі свої війська — червону ґвардію, большевиків, які граблять хліб у наших селян і без ніякої заплати вивозять його в Росію, не зоставляючи навіть зерна, приготовленого на засів, убивають невинних людей і сіють усюди анархію, убийство й злочин.

Ми, Українська Центральна Рада, робили всякі заходи, щоб не допустити до тої братовбивчої війни двох сусідніх народів, але петроградське Правительство не пішло нам назустріч і веде дальше криваву боротьбу з нашим народом і Республікою.

Крім того те ж саме петроградське Правительство Народніх Комісарів починає проволікання миру й закликає до нової війни, називаючи її „святою". Знов поллється кров, знов нещасний робочий люд буде мусіти приносити в жертву своє життя.

Ми, Українська Центральна Рада, вибрана з'їздами селян, робітників і салдатів України, в ніякім разі не можемо згодитися на те, ніяких війн піддержувати не будемо, бо український народ бажає мира й мир повинен прийти можливо якнайскорше.

Та для того, щоб ні російське Правительство, ні ніяке інше не ставило перешкод Україні в установленню того бажаного мира, для того, щоб повести свій край до ладу, творчої праці, закріплення революції й нашої волі, ми, Українська Центральна Рада, оповіщуємо всім горожанам України:

Віднині Українська Народня Республіка стає самостійною, від нікого незалежною, вільною, суверенною Державою Українського Народу.

З усіма сусідніми державами, а саме: Росією, Польщею, Австрією, Румунією, Туреччиною й іншими ми бажаємо жити в згоді й приязни, але ніяка з них не може вмішуватися в життя самостійної Української Республіки.

Власть у ній буде належати тільки до народу України, іменем якого, поки зберуться Українські Установчі Збори, будемо правити ми, Українська Центральна Рада, представництво робочого народу — селян, робітників і салдатів та виконуючий орган, який віднині буде називатися Радою Народніх Міністрів.

І отсе, перш усього, поручаємо Правительству нашої Республіки, Раді Народніх Міністрів, від сього дня вести початі вже мирові переговори з осередніми державами вповні самостійно й довести їх до кінця, не звертаючи уваги на ніякі перешкоди з боку якихнебудь інших частей бувшої російської імперії, та встановити згоду, щоб наш край почав своє життя в спокою і мирі.

Щодо так званих большевиків і інших напасників, які розграблюють і руйнують наш край, то поручаємо Правительству Української Народньої Республіки твердо й рішучо взятися за боротьбу з ними, а всіх громадян нашої Республіки закликаємо, щоб вони, не жаліючи свого життя, обороняли добробут і волю нашого народу. Народня Українська Держава повинна бути очищена від насланих з Петрограду наємних наїздників, які нарушують права Української Республіки.

Безмірно тяжка війна, почата буржуазними правительствами, вимучила наш народ, винищила наш край, знівечила добробут, тепер сьому треба покласти край.

Одночасно з тим, коли армія буде демобілізуватися, поручаємо розпускати салдатів, і після затвердження мирових договорів розпустити армію зовсім, на місце постійної армії завести народню міліцію, щоб наше військо служило обороні робочого люду, а не забаганкам панующих верств.

Знищені війною й демобілізацією місцевости мають бути відбудовані при помочи державного скарбу.

Коли наші вояки вернуться додому, народні ради — громадські й повітові й городські думи мають бути перевибрані в часі, який буде установлений, щоб і вони мали в них голос. Міжтим, щоб установити таку власть, до якої мали б довір'я й яка спіралася б на всі революційно-демократичні верстви народа, має Правительство додати до помочі самоврядування ради робітничо - селянських і салдатських депутатів, вибраних із місцевих людей.

В земельних справах комісія, вибрана на останній сесії Центральної Ради, вже виробила закон про передачу землі трудовому народові без викупу, прийнявши за основу скасування власности й соціялізацію землі згідно з нашою постановою на 7 сесії.

Сей закон буде розглянено за кілька днів на повній сесії Центральної Ради й Рада Міністрів уживе всіх способів, щоб передача землі земельними комітетами в руки трудящих відбулася з початком весняних робіт.

Ліси, води й усі підземні багатства, як добро українського трудового народу, переходить у розпорядження Народньої Української Республіки.

Війна забрала для себе всі трудові сили нашої країни. Більшість підприємств, фабрик і робітень виробляли тільки те, що було необхідне для війни, й народ зостався зовсім без товарів. Тепер війні кінець.

Раді Народніх Міністрів поручаємо негайно пристосувати всі заводи й фабрики до мирних обставин, до виробу продуктів, необхідних для робочих мас.

Та сама війна дала сотки тисяч безробітних і інвалідів. В самостійній Народній Республіці України не повинен страждати ні один трудящий чоловік. Правительство Республіки має підняти промисл держави, зачати творчу роботу по всіх галузях, де всі безробітні могли б найти працю й приложити всі сили, й прийняти всі міри для обезпечення покаліченим і потерпівшим від війни.

При старім ладі торгівці й всілякі посередники наживали на бідних, пригнічених клясах надмірні капітали.

Відтепер Українська Народня Республіка бере в свої руки найважніші області торгівлі й усі доходи з неї обертає на користь народу.

(Закінчення на стор. 5)

КРИЗА ФРАНЦІЇ

Париж. — Перед приходом до влади генерала де Голя в світі часто називали Францію „недужою людиною Европи". Ця недуга Франції виявлялася в постійних кризах уряду, в руїні фінансів, в дезорганізації армії, в зрості цін і в хвилі страйків, що нераз паралізували життя цілої французької республіки. Криза Четвертої республіки дійшла свого вершка в травні 1958 року, коли команда армії в Альжирі перестала слухати наказів Паризького уряду і, разом з французькими колоністами в Північній Африці загрожували послати парашутистів у Францію „зробити порядок". Тільки великий авторитет де Голя у всіх групах суспільства врятував Францію від громадянської війни. На бажання де Голя у Франції змінено конституцію, що в дечому нагадує державний устрій З'єдинених Держав Америки. Президент не є відповідальний перед парляментом, і він дає напрям політиці Республіки. Міністрів призначає президент ,він же їх звільняє, коли вважає це за потрібне. Ця конституція, як кажуть у Франції, „на де Голя шита". Поки живе теперішній президент, є підстави сподіватися, що гарячі пристрасті, які розбивали Францію на два або й три непримиримі табори, заспокоються, і Франція не піде шляхом самогубства в громадянській війні. Півтора року правління де Голя принесли деяке відпруження. Насамперед, проведено фінансову реформу, яка буде на користь народному господарству Франції. При кінці року 1959 пущено в обіг новий „твердий франк", що дорівнює ціною швайцарському франкові (25 американських центів). Потроху французи відвикнуть числити свої гроші в мільйонах і більйонах і вернуться до нормального життя. Може ця реформа буде на шкоду для математичних вправ громадян Франції, бо навіть малі діти мусіли числити гроші тисячами. Але це не таке страшне. Однак звичка рахувати гроші на тисячі й мільйони викликала після фінансової реформи, деякі трагічні наслідки. В пресі появилися вістки, що месьє Вердьє чи мадам Дюбуа з журби за втраченими мільйонами попрощалися із світом. Бо раніше він або вона заробляли у місяць 50,000 франків, а тепер, після реформи, почувають себе „убогими", хоч купна сила нового франка дорівнює дотеперішнім 100 франкам. Така людська психологія: не дивитися в суть речей, а тільки на поверхню.

Французька опінія оцінює режим де Голя залежно від „кута погляду" кожної групи. Комуністи його ненавидять, однак не хочуть на де Голя цілком явно нападати, знаючи його популярність в народі. Соціялісти сподіваються, що при нових виборах до парляменту, вони здобудуть більше голосів і будуть мати більший вплив на політику Франції. Центр (католицька партія), здрібніла в 5 республіці, є в нерішучості. Багато її членів пішло до партії, що зве себе „деголістами" (Національна Республіканська Унія). Між членами цієї найбільшої партії немає однозгідности щодо дальших завдань політики. Є в цій партії виразні прихильники диктатури, але є також елементи ліберальні. Тим часом ця партія кориться рішенням де Голя. Але, що будуть робити, коли де Голья не стане, цього ніхто з певністю не може вгадати.

На чім стоїть авторитет де Голя? Насамперед на його безперечних заслугах перед Францією за II світової війни. В 1950 році, коли маршали Франції Петен, Вейґан і інші вважали перемогу Гітлера в війні за певну, де Ґоль збунтувався. Він добрався в Англію і там підніс прапор незалежної французької республіки. Ця його глибока віра у відродження Франції запалила многих. Нарешті в 1944 році де Голь вернувся в Париж як національний герой і голова уряду. Де Голь і тепер вірить непохитно у велич Франції. Читайте його спомини про II світову війну, як він ґльорифікує Наполеона I. Ця віра в велич Франції часто приводить де Голя до втрати перспективи. Аджеж Франція часів Наполеона була найбільшою нацією Европи (30 мільйонів, коли німців було тільки 17 мільйонів, а населення Англії числило 9 мільйонів). В господарстві Франція стояла в той час в першім ряді в Европі. Тепер часи змінилися. Англія і Німеччина випередили Францію в господарському розвитку. Колонії, за які Франція веде боротьбу, приносять величезні фінасові й господарські втрати. Тому, коли де Голь пробує говорити „на рівній стопі" з Айзенгавером або з Хрущовим, то це іронічні французи називають „мегальоманією".

Гін до „величі" велить де Голеві готувати атомові бомби, і намір Франції зробити пробні вибухи „рідної" атомової бомби в Сагарі, викликає протести в світі, і особливо серед африканців. Де Голь перед приходом до влади заявляв, що він може скінчити війну в Альжирі. На жаль, кінця війни не видно. Ця війна приносить фатальні наслідки: вона ізолює Францію в країнах Азії і Африки і провадить до охолодження відносин між союзниками Франції в НАТО. Недавні заяви де Голя, мовляв, Франція буде в стані вести будьяку „велику війну" самостійно, не вважаючи на НАТО, світ прийняв як безвідповідальні. Не міг же де Голь забути, що тільки вступ Америки в війну проти Німеччини в 1917 і в 1941 роках врятував Західню Европу від поневолення Німеччиною. Як бачимо, поряд із внутрішньою стабілізацією Франції політика де Голя викликає розлад між членами НАТО. Що з цього користає Москва, не мусимо нікому доказувати.

Viator.

З НАШИХ БУДНІВ

СВЯТОЧНЕ ПОЖНИВ'Я

Скажіть, порадьте, люди добрі та й християни, що робити з святочними картками? Через Свята назбиралась того добра гора гималенька, з різних кінців світу, з різними малюнками та й візерунками. От, лежать тепер перед вами ці „ластівочки - щедрівочки", що прилетіли в вашу хату защебетати, і ви не знаєте, що з ними, сиротами, зробити? „Перекладаєте з купки на купку, із стола до шухляди, і в голову вже закрадається безбожна гадка, чи не повикидати того всього, до лиха тяжкого, бо де ж його подіти? А викидати жаль і шкода та просто таки гріх, як каже моя тета, „бо дуже файні!"

Деякі з них особливо дорогі серцю: це ті сірі ластівочки, що залетіли в світ хмародерів іздалеку, бо з Рідного Краю. Не визначаються вони мистецьким оформленням, пишною шатою, чи оздобним друком. Немає на них Матінки Божої, ні Ісуса в яслах на сіні, ні Трьох Волхвів, ні колядників із Вертепом... Якщо взагалі є якийсь малюночок, то хіба Дід-Мороз, або „йолка - зєльоная іголка". Цього року завітав у мою хату аж зі Львова рожевощокий, „совєтський Новий Рочок, у шубі і валянках, (малюнок художника . Козюренка). Коло нього стоїть ялинка, а під ялинкою напис, навіть українською мовою: „Запрошуємо Вас на Ялинку до нас!" А „Христос Раждається" вже дописано з другого боку картки, фіолетним горнилом...

Ба!.. Рада б душа до раю, та не до совєтського! Даремне усміхаєшся, Новий Рочньку, та й ще ручкою мене вабиш, — не піду, золотко, не піду! А чому не піду, це документно вирахував по пунктам у святочному числі „Свободи" друг Микола Понеділок. А я відпираю його „з фльору".

Приходять ще й інші, милі та приємні картки. Наприклад, колєґа Ванька Костюк з Трентону як загне віншувати, то йому одної картки замало, бо він строчить цілі леґенди львівським діялектом, а засом і віршик уложить про „Єзусіка коханего, що ся уродив у нашому Львові". Друг О. Сип із Клівленду також писав колись довші побажання, та коли став працювати на пошті, не має часу „бадеруватися" з листами... Мій Дорогий Земляк, Іван Шкварко, з далекої завіяної снігами Австрії теж став скупий на слова, та в нього тепер цілий землетрус — його „Проклинаю" перекладають на англійське, тож він ще раз переживає народження свого твору.

Прийшло теж до мене декілька карток з привітом і побажаннями від людей мені незнаних, але які мене пізнали з моїх малих фейлетонів. Листи без підписів і зворотних адрес, а такі теплі, щирі і „зиглиеі", як казали в Краю, що й часом письменникові - гумористові (аж сором признатися!) сльоза закрутиться в оці, коли їх читаєш. Така картка, це хіба найкращий святочний дарунок, найдорожча пам'ятка, що зберігається повік, не на дні шухляди, а на дні вдячного серця.

Ікер

Український Народній Союз і „Свобода" це твердиня українців у вільному світі, які мають за собою 65-літню історію пробоєвництва в політичних, соціяльних та культурних змаганнях нашої еміграції в Америці.

СССР ОЧИМА НІКСОНА

(Подав Іван Верб'яний)

(1)

В дуже поширенім (накладом 5,000,000) і знаменито редаґованім місячнику The National Geographic Magazine помістив віце-президент ЗДА Ніксон статтю, в якій подає свої враження з подорожі по СССР. Ніксон провів там 11 днів і заглянув туди ,куди досі большевики не пускали нікого з чужинців. Думки Ніксона тим більше цікаві, що він є чи не найповажнішим кандидатом на президента ЗДА.

Вже першого дня свого перебування в СССР Ніксон пізнає наставлення большевиків і довідався про їх задуми. В телевізійній студії Американської Національної Виставки в Сокольницькім парку звернувся до нього Хрущов з побажаннями найкращих успіхів для виставки, що має показати всю спроможність Америки. „Як довго існує Америка — триста років?"

На відповідь Ніксона, що більше як 150 років, Хрущов сказав, що Америка досягнула рівня, що його дає виставка за 150 років. „Ми існуємо не більш 42 роки і в найближчих сімох роках дійдемо до того самого рівня, що Америка. Після того ми її випередимо і підемо ще вперед!"

Але те, що Ніксон бачив за 11 днів в СССР, приводить його до чогось протилежного: не за 7, але навіть за 70 років большевики не дійдуть до стандарту життя, що його мають американці. Само собою, що це буде тільки тоді, як американці останутся вірними своїм традиціям, які забезпечили їм можливість казкового росту. Ніксон застерігається, що він не вважає себе експертом від совєтських (в оригіналі „російських") справ.

Ніксона вразила здецидованість Хрущова разом із глибокою вірою у майбутній розвиток велетенського потенціялу Совєтського Союзу, інтензивна цілеспрямованість совєтських лідерів як і совєтського народу (цього терміну Ніксон вживає майже засадно), щоби зробити цей потенціял дійсним. В розмовах з Ніксоном Хрущов і інші з гордістю підкреслювали, що все велике, що є гідне уваги в російській історії, датується щойно від революції 1917 р.!

На думку Ніксона, який великий потенціяльно не був би совєтський виклик (до змагу — challenge), сама ця здецидованість большевиків, щоби осягнути краще й багатше життя, дає велику надію.

Таке життя може процвітати тільки в атмосфері миру, взаємної співпраці між державами й народами.

Ніксон старався на кожнім кроці й при кожній нагоді використати це наставлення у розмовах і зустрічах зі совєтськими вожаками і народом.

Як офіційний представник президента Айзенгавера, що мав відкрити Американську Національну Виставку, Ніксон старався говорити одверто з совєтськими провідними людьми, довідатися про край і нарід, усувати хибні інформації про Америку, її цілі й мету, помилкові уявлення, що їх мали і совєтські вожаки й звичайні люди.

Чи вдалося йому це осягнути, він очевидно не знає. Але на його думку, Америка випробує усі можливі способи, що могли б довести остаточно до почесного й тривалого миру. І це було ядром його промови - послання до підсовєтських народів.

На думку Ніксона виставка увінчалася величезним успіхом. Вона мала показати дещо із того, що продукує Америка в системі вільних підприємств, а з другого боку мала показати американську життьову стопу. У своїй радіо - телевізійній промові до підсовєтських народів Ніксон підкреслював, як-то в Америці дійшли до свободи й достатку для всіх у безклясовім суспільстві — що є тією самою метою, яку большевики проголошують за свою виключну власність.

Ніксон вважає, що американська вистава зробила на совєтських відвідувачів велике враження. Але звичайним людям не легко було дістати квитки на виставу. Як Ніксон вийшов подивитися на Даніловський базар і люди довідалися, хто він, то настирливо домагалися, щоби він взяв і покушав щось із сільсько - господарських продуктів, відмовляючися взяти за те гроші. Вони настирливо просили квитків на виставу, що її конче хотіли оглянути, але не могли їх роздобути. Ніксон звернувся до завідувача базару з проханням, щоб він купив для людей квитки, а він дасть на те гроші. Але завідувач сказав, що ходить тут не про гроші (один рубель за квиток), а про те, що квитків взагалі не можна дістати. Тоді віцепрезидент обіцяв людям, що зробить все можливе, щоби вони дістали квитки на виставу.

Московська газета „Труд" використала цей інцидент для пропаганди, що нібито Ніксон вишукував лиховдягнених московських робітників і старався дати їм гроші, щоби світливці могли зробити знимки з тієї події й щоби пустити їх у світ.

Ніксон залюбки ходив по базарах, де мав нагоду безпосередньо розмовляти з народом. Одиноке, що можна було купити з їжі — це були квашені огірки з кропом. Продавець не хотів взяти за огірки грошей і скоро розійшлось по базарі, що Ніксон з'їв огірок з великим апетитом і дуже хвалив собі його. Продавці огірків не давали Ніксонові спокою, бо кожний хотів похвалитися, що американець вибрав його огірки.

СВОБОДА SVOBODA
ПЕРЕДПЛАТА:

На рік	$ 12.00
На пів року	6.25
На три місяці	3.25
В Джерзі Сити і закордоном:	
На рік	$ 14.00
На пів року	7.50
На три місяці	4.00
SUBSCRIPTION RATES:	
One year	$ 12.00
Six months	6.25
Three months	3.25
Jersey City and Foreign Rates:	
One year	$ 14.00
Six months	7.50
Three months	4.00

УРОЧИСТА КОНФЕРЕНЦІЯ ПАМ'ЯТІ МИХАЙЛА ВЕТУХОВА

З наукових Конференцій УВАН у ЗДА

8 листопада 1959 р. в Ню Йорку, в приміщенні Українського Інституту Америки, відбулася урочиста конференція УВАН у ЗДА, присвячена пам'яті Михайла Олексійовича Ветухова, що був одним з ініціяторів заснування Академії і її незмінним Президентом від 15 квітня 1950 р. до дня смерти.

На конференції був присутній Президент УНР в екзилі С. Витвицький, Архиєпископ Української Православної Церкви Палладій, колеги М. Ветухова з Колумбійського Університету, представники Американського Комітету, члени Академії і численні гості.

Конференція почалась з виступу піяніста Вадима Кіпи який виконав жалобний марш Косенка, прелюд Шопена і композицію на основі української народної пісні „Смуток".

Вступне слово Президента УВАН у ЗДА проф. Ю. В. Шевельова

Життя М. О. Ветухова, сказав Шевельов, триває в тисячах сторінок, зредагованих і виданих ним „Аналів УВАН у ЗДА", в тому дусі науково-творчого горіння, який провадить працею його співробітників в Академії, в тому інтересі до українських проблем, що його небіжчик зумів збудити в багатьох американських науковців.

Праця Ветухова була успішною тому, що він поєднав у собі дві риси, які рідко зустрічаються в одній людині: він був послідовним і безкомпромісовим українцем-державником, а водночас був толерантним до людей різних поглядів і вмів налагоджувати контакти з людьми через перешкоди світоглядових відмінностей і особистих амбіцій.

Доповідь проф. Ф. Мозлі: „Ветухів і американська наука"

Проф. Мозлі висвітлив кілька сторінок багатобічної діяльности М. Ветухова, що спричинилась до збагачення американської науки.

Посилаючись на слова ученого світової слави, Теодосія Добжанського, з яким співпрацював М. Ветухів, Мозлі сказав, що праця Ветухова в Колумбійському Університеті в галузі генетики принесла цікаві відкриття і звернула на себе увагу. Ветухів доповідав про наслідки своїх експериментів на міжнародних наукових конгресах і друкував статті в авторитетних наукових журналах.

Проф. Ф. Мозлі з вдячністю згадав співпрацю проф. М. Ветухова з Російським Інститутом Колумбійського Університету і з Архівом Російської та Східньо-Европейської Історії Університету, куди за його допомогою перевезено на схов архів Володимира Винниченка.

Велику допомогу дістав від проф. Ветухова Інститут для Вивчення СССР, де він був обраний Президентом Генеральної Асамблеї і багато зробив для піднесення праці Інституту на вищий рівень і притягнення до праці учених різних національностей. Ветухів особливо цікавився станом природничих наук в СССР, вивчав це питання і опублікував ряд праць.

Але чи не найбільше значення має діяльність Ветухова, як Президента УВАН у ЗДА, де він виявив величезну творчу ініціятиву і розуміння обставин. В 1950 році він сказав: „Ми повинні видавати англійські публікації, або ми говоритимемо лише один до одного".

Проф. Мозлі сказав, що „Анали" Академії є важливим посередником між українською культурою і американським суспільством. Цей науковий журнал дістав високо оцінку в американських наукових колах.

Ветухів ставив собі завдання — об'єднати генерації. Він притягував того, щоб сучасники розуміли Грушевського і Драгоманова, в той же час він належав до співпраці з молодими науковцями. Ветухів притягав до Академії людей жертвенної праці і умів поставити роботу на високому рівні. Він шукав правди в науці і був відданий українській справі.

Доповідь проф. О. З. Архімовича: „Ветухів як генетик".

Доповідач, голова Природничого Відділу УВАН у ЗДА, дав огляд наукової праці Ветухова на Україні і поза її межами.

На Україні проф. Ветухів працював у галузі селекції і генетики сільсько-господарських тварин, опублікував багато наукових праць, був професором кількох вищих шкіл, зокрема вперше в історії Харківського Університету читав курс генетики. Як член Українського Сільсько-Господарського Наукового Комітету при Наркомземі УССР, Ветухів відіграв велику ролю у плянуванні й організації сільсько-господарських науково-дослідчих установ. Працював у кількох дослідних інститутах, як керівник відділів генетики. В 1933 році переїхав до Москви, де працював у Всесоюзному Інституті Експериментальної Ветеринарії та був професором Московського Ветеринарно-Зоотехнічного Інституту.

В роках 1941-1949 Ветухів лише доривочно віддавався науковій і педагогічній праці, зокрема працював у галузі теоретичної генетики у Віденському Університеті, викладав генетику у Медичному Інституті у Львові і в Українському Технічно-Господарському Інституті у Регенсбурзі.

Останні десять років життя Михайла Олексійовича є славними сторінками в історії української науки. Крім того, що протягом майже десяти років він був Президентом УВАН у ЗДА, він увесь час працював у Колумбійському Університеті в галузі теоретичної генетики, надрукувавши серію праць, в яких висвітлив свої досягнення. Його праці з історії генетики в СССР мають цінність першоджерельних матеріялів, бо він був добре ознайомлений з працею наукових генетичних установ, а їх розгром і підкорення впливу Лисенка пройшли у нього на очах.

Доповідь д-ра К. Паньківського: „Громадська та політична діяльність М. О. Ветухова".

Зупинившись на формуванні світогляду М. О. Ветухова, доповідач сказав, що від старшої генерації, в якій було чимало видатних державних та громадських діячів, Ветухів навчився розуміти значення державности і державницького підходу до багатьох ділянок праці. Молодша генерація (двоюрідні брати М. Колосовський і В. Заікин) захопила Ветухова ідеєю українського національного відродження.

В усі періоди діяльности Ветухова для нього було характеристичне, що він намагався використовувати легальні можливості для боротьби за свої ідеї.

В 20-х роках на Україні, поза науковою працею, Ветухів, у співпраці з іншими українськими ученими, добивався українізації вищих шкіл і наукових установ.

Під час німецької окупації Ветухів працював як голова Харківської Обласної Земельної Управи, вважаючи її за основу для розбудови самоуправи й організуючи кадри відданих співробітників.

На еміграції в Західній Німеччині, Ветухів посідав ряд відповідальних постів: був заступником голови Центрального Представництва Української Еміграції, одним із засновників політичної організації УНДС, членом українського уряду в екзилі, учасником першої сесії Української Національної Ради.

Скоро після приїзду до ЗДА Ветухів у приватному листі до К. Паньківського писав: „Тут є великі можливості для праці. Вірю, що будемо разом і будемо працювати." І він дійсно зумів використати можливості вільної країни для своєї праці і своїх задумів. Ветухів став одним з засновників та першим і безмінним Президентом УВАН у ЗДА, віцепрезидентом УККА, засновником і беззмінним віцепрезидентом політичної організації СУНД, членом представництва Виконного Органу Української Національної Ради у ЗДА.

Діяльність О. Ветухова на міжнаціональному полі

Два доповідачі д-р Антін Адамович з Білоруського Наукового Інституту в Ню Йорку і д-р Джозеф Ліхтен з Антидифамаційної Ліги Б'най Бріт говорили про міжнаціональну діяльність М. О. Ветухова.

Д-р Адамович говорив про Ветухова, як про націоналіста в широкому розумінню цього слова, як націоналіста, що бореться за місце для своєї країни у сім'ї вільних народів й уміє співпрацювати з іншими народами і допомагати їм.

Починаючи з 1945 року, Ветухів систематично співпрацював з представниками народів, поневолених комунізмом. Зокрема доповідач висвітлив велику ролю Ветухова в реорганізації Інституту для Вивчення СССР, який притягнув до співпраці учених різних національностей.

Д-р Адамович підкреслив, що саме тепер минає десять років від часу початку праці Української Вільної Академії Наук у ЗДА. Її значення виходить поза межі українського суспільства, бо Академія увесь час співпрацювала з ученими багатьох національностей.

У своєму виступі д-р Джозеф Ліхтен сказав, що звичайно буває так, що учені присвячують своє життя науці, а державні діячі — державним справам.

Натомість Ветухів-учений допомагав Ветухову-державному діячеві. Доповідач зупинився на значенні праці щодо вивчення історії українсько-жидівських взаємин, що її розпочала Академія, і висловив певність, що ця праця продовжуватиметься далі, обіцявши з свого боку всебічну підтримку.

Виставка фотографій і матеріялів

З нагоди конференції Музей-Архів УВАН у ЗДА влаштував виставку матеріялів, що ілюструють життя і працю М. О. Ветухова, зразки його рукописів і листів, друковані твори і праці інших учених, що цитують і згадують М. О. Ветухова, та інше.

Л. Д.

Збірка коштів до фонду вшанування Пам'яті Михайла Ветухова

Комісія для вшанування пам'яти Михайла Ветухова при УВАН у ЗДА збирає гроші до спеціяльного фонду на побудову пам'ятника на могилі М. О. Ветухова на українському православному цвинтарі в Бавнд Бруку і на видання збірника його пам'яти.

Адреса фонду:

Vetukhiv's Fund
Ukrainian Akademy
11½ West 26th St.
New York 10, N. Y.

З праць Денверської групи УВАН

Чергове засідання Денверської Групи УВАН дня 21-го листопада 1959 було присвячене пам'яті письменника Василя Стефаника. Воно було зорганізоване заходами групи прихильників В. Стефаника з кол місцевого Відділу УКК в рямах діяльности Денверської Групи УВАН. Проводив зборами мґр. В. Тучак, голова Денверського Відділу УКК, при співучасті секретаріяту Денверської Групи УВАН.

На початку засідання збори вшанували вставанням і мовчанкою пам'ять померлих: 12 жовтня б. р. в Грацу (Австрія) — проф. д-р В. Сас-Залезецького заслуженого історика українського мистецтва, 14 жовтня в Парижі (Франція) — проф. д-ра Ілька Борщака, відомого українського історика і знавця мазепинської та орликовської діб, 15 жовтня у Мюнхені (Німеччина) — Степана Бандери, видатного українського громадсько-політичного діяча націоналістичного світогляду.

Програма складалася з рефератової і мистецької частини. Після короткого „Вступного слова" мґра В. Тучака про В. Стефаника, 23-тю річницю з дня його смерти та засідання присвячене йому, пам'ять цього видатного українського письменника, що відійшов від нас у 1936 році, була вшанована також вставанням і однохвилинною мовчанкою.

Основну доповідь мав професор Степан Глушко, заслужений громадський діяч, на тему „Спомини про Василя Стефаника". В своїй одногодинній, ентузіястичній доповіді проф. Ст. Глушко поділився з присутніми споминами про В. Стефаника, як громадянина, якого він добре знав на протязі багатьох літ, від своїх юнацьких часів до останніх днів письменника. Як живий з усіма своїми життєвими трагедіями, співчуттям до близьких, творчою горячкою й тугою за „мужицькою правдою" став він перед слухачами в розповіді проф. Ст. Глушка. Доповідач подав багатющі відомості про Стефаника особистого, документарного характеру, ніде досі не публіковані, зазначуючи, що докладний життєпис і характеристика творчости Василя Стефаника все ще чекають на свого пильного і сумлінного дослідника.

Після того по-мистецьки були відчитані вибрані твори письменника: пані М. Кретюк відчитала новелю „Марія" В. Стефаника, а мґр В. Тучак його „Сини". Заповіджена програма засідання в останню хвилину заходами пп. К. Круського і Т. Кропив'янського, була збагачена відограння на патефоні платівки „Сини" В. Стефаника у виконанні артиста Йосипа Гірняка.

Добірна авдиторія, в числі 32 слухачів, що складалася виключно з кол місцевої української інтелігенції, сприйняла з великим пієтизмом до В. Стефаника літературно-мистецьку частину програми. Чотирьох дискутантів, під час обговорення доповіді та останнє слово доповідача, доповнили образ В. Стефаника, змальований ним в його орбіі. Були висловлені побажання щоби подані доповідачем цінні матеріяли не лишилися в чотирьох стінах конференційної залі Денверської Публічної Бібліотеки, де відбулося засідання, а були опубліковані і причинились до поглиблення студій над постаттю В. Стефаника. Одночасно була подана думка про конечність додаткової конференції про творчість В. Стефаника, вивчення і популяризація які є досі в незадовільному стані.

Л. І

З діяльности групи УВАН в Дітройті

В дні 2 січня 1960 р. в залі Укр.-Американського Осередку при вул. Карпентер відбулися сходини членів групи і запрошених гостей. На повістці денній була доповідь проф. А. Шашло на тему: „Будова атома й атомова енерґія".

Сходини відкрив і провадив інж. Я. Зубаль. По короткому вступному слові передав привіти для дітройтської Групи УВАН від проф. І. Розгона й від Групи УВАН в Денвері.

Цікава й актуальна тема доповіді стягнула більше як звичайно число слухачів. Доповідь, що тривала півтори години, була виголошена з великою ерудицією і з глибоким знанням порушеної теми. Доповідач подав діяграми й рисунки, щоб зробити приступнішим зрозуміння складної проблеми та обговорив свою тематику після такого диспозиційного пляну: Історія атомістичної теорії, Структура атома, Елементарні частки та їх характеристика, Будова атомового ядра, Енерґія зв'язку окремих часток в гомах, Радіоактивність, Природа, величина та засоби звільнення атомової енерґії, Реакція ділення (Фішен), Ланцюгова реакція, Термоядерна реакція, Принципи побудови атомової та водневої бомб, Реактор і принципи його І.

На закінчення доповідач ствердив, що майбутнє людства буде залежати від того, в якому напрямі буде вжита атомова енерґія — для цілей мирних чи для знищення.

В живій і цікавій дискусії взяли участь: д-р П. Білаюк (дефініція елементів), проф. Діхтяр (теорія початків існування всесвіту проф. Милна з Оксфорду, діяння мезону, ізотопи, теорії Гана, Майтер і Гайзельберґ), проф. О. Бахур (вселенна і її початок).

Доповідач давав вичерпні відповіді і заявив накінець, що для людини корисною й необхідною є віра в Вищу Силу.

Я. З.

Президент змагає до повного об'єднання воєнних каледжів

Вашингтон. — З Білого Дому повідомляють, що президент Айзенгавер вимагає, щоб під однією командою об'єднати всі воєнні каледжі, які мусіли б мати той сам науковий матеріял. Ця пропозиція має свій початок ще в 1947 році, коли вперше почали здійснювати об'єднування окремих родів збройних сил. Два місяці тому Білий Дім, запропонувавши шефам штабу зробити потрібні звіти в цій справі. Президент вже давніше висловлювався про „обмеженість" (парафіяльність) в цій ділянці, яка існує між окремими родами зброї. Деякі вищі військовики вбачають в цьому намагання Айзенгавера до того, щоб в майбутньому було повне об'єднання всіх родів збройних сил, і щоб „всюди була одна лінія військового думання". В цьому дусі вже відбулися деякі зарядження. І так в грудні минулого року секретар оборони Томас Гейтс видав зарядження, що найменованими на генерала бригади або на контрадмірала мають бути тільки ті офіцери, які раніше служили в таких з'єднаннях, які складаються з різних родів зброї. Дехто виступив був проти Гейтса за це зарядження, але тепер виявляється, що його вимагав Білий Дім. Білий Дім пропонує об'єднати Крайовий Воєнний Каледж і Промисловий Каледж Збройних Сил, які стоять біля себе у Вашингтоні, Д. К. Пізніше мають бути уніфіковані інші воєнні каледжі.

ПАМ'ЯТІ ПРОФ. І. БОРЩАКА

Якось непомітно пройшла в українській пресі вістка про смерть нашого визначного вченого, історика професора Державної Школи Модерних Східніх Мов у Парижі, д-ра Іллі Борщака.

Ентузіяст української справи в широкому міжнародному маштабі, закоханий у Париж і його культурні пам'ятки, заслужений у ділянці французько-українських зв'язків, Борщак успішно працював не тільки як джерельний учений-історик у своїй вужчій спеціяльності, але мав широке поле зацікавлень і багато прислужився поширенню „правди про Україну" серед французької інтелектуальної еліти. Його співпраця в славістичному органі „Ревю дез Етюд Слав" в Парижі, як і видання „України"—журналу українознавства й французького культурного життя, побіч багатьох інших книжкових публікацій, багато причинилися до ознайомлення французького наукового світу з Україною й навпаки—українського читача з Францією.

Одною з найменш відомих, а проте не менш важливих сторінок праці Борщака в згаданому напрямі, було назвознавство. Покійний історик живо цікавився ономастичними працями й рецензував їх на сторінках наукових журналів. Отак у 4-му числі „України" за 1950 рік обговорив він критично брошуру проф. Вол. Січинського „Назва України" (Авґсбурґ 1948), а в числі 7-ому за 1952 рік дальші публікації на цю тему: д-ра М. Андрусяка „Назва України" (Шікаґо 1951) та підписаного „Слово й назва Україна" (Назвознавство УВАН ч. I, Вінніпег 1941), запрошуючи для рецензії цієї останньої праці ще й проф. Ю. Шевельова, щоб крім історично-критичних завваг його самого, були ще й „міркування про цю працю мовознавця" (стор. 591).

Коли в 1941 році появилася накладом УНДому праця підписаного „Канадійські місцеві назви українського походження" (Назвознавство УВАН ч. 2, Вінніпег 1951), то Борщак живо відгукнувся на неї не тільки в своїй „Україні" (ч. 6 за 1951 рік), але й у міжнародному журналі назвознавства „Ревю інтернасіональ д'Ономастік", (том 5 за 1953 рік стор. 160), що його видавав заслужений французький учений, проф. Альбер Доза. В рецензії Борщак м. ін. писав: „Автор зайнявся в цій книжці вельми потрібним і цікавим питанням—питанням українських назов у різних місцевостях Канади. Вона є, безперечно, манІфестацією з нагоди 60-річчя української еміграції в Канаді. Ми, очевидячки, не можемо тут у Парижі перевіряти всю ту численну джерельну літературу, що її автор сумлінно подає під кожною назвою—це вже є справа фахівців у Канаді, проте ми можемо тут відзначити „Канадійські місцеві назви українського походження" як позитивне явище" (стор. 495).

Крім рецензій сл. п. Борщак займався українською ономастикою в окремих статтях. Найважливіша між ними — студія про українські прізвища, поміщена в згаданому міжнародному ономастичному „Ревю" т. 4 за рік 1952. Обговоривши коротко бібліографію праць на цю тему (А. Степановича, М. Сумцова, В. Охримовича, В. Щербини, І. Франка, В. Сімовича), автор подав перегляд наростків, при допомозі яких творяться українські прізвища, напр.:

наросток-, -я: Юра, Зозуля;
нар. -ак, -як: Губчак, Пигуляк;
нар. -ай, -ал, -аль: Шоповал, Коваль;
нар. -ан, -ань: Бажан, Довгань і т. д.

З інших наростків названо в цій праці: -ар -ас, -аш, -енко, -ець, -ий, -ій, -ик, -ин, -иця, -ка, -ко, -по, -ський, -цький, -ук, -юк, -чук та -ун. Кожний наросток ілюстрований відповідним матеріялом. Наприкінці названо безнаросткові прізвища й назви-прозвита прізвища чужомовного походження в Україні (Милорадович, Капніст, Нарбут).

Хоч студія Борщака не вичерпує багатющого матеріялу української антропонімії, пропускає деякі праці (напр. Сімовича), а то й наростки (наприклад -епа в назві Мазепа), а подекуди подає недостатні пояснення (напр. назва Петлюра вичислена в нього як польська!), то проте в цілому вона має велику вартість. Це поперше, одна з незвичайно в нас рідких праць у світових мовах на тему української ономастики, подруге, вона поміщена в міжнародному назвознавчому журналі, а потретє, вона дає систематичний перегляд українських прізвищ з погляду їхньої структури (наростки). Велика шкода, що автор не продовжував своєї співпраці з згаданим журналом назвознавства.

Як нам здається, зацікавлення Борщака назвознавством датується з 1938 року, тобто з часу першого міжнародного конґресу назвознавства в Парижі, що його зорганізував невтомний А. Доза. Власне в часі цього конґресу підписаний вперше познайомився з проф. Борщаком особисто й з цього часу вдержував із ним наукові й товариські зв'язки. У висліді їх появилася стаття про „Старо-церковно-слов'янські елементи в українській літературній мові" в 1-ому числі „України" (за 1949 рік) й. ін. Востаннє довелося нам зустрічатися в Парижі весною 1955 року. Борщак видно підупав на здоров'ї. А проте він живо цікавився українським науковим рухом і до кінця журився своєю „Україною". Її десять чисел на 912 сторінках пророчисто свідчать про його відданість українській культурі й науці та про глибоке розуміння її потреб на еміґрації.

Закінчимо цих кілька слів згадки про Спочилого словами його самого в одному з його некрологів в „Україні":

„Колись якийсь український дослідник, коли вже нікого з нас не буде на цьому світі, писатиме історію українців у Франції. Немає найменшого сумніву, що в першому ряді українців, які причинилися до розбудови українського життя у Франції, він запише ім'я Ілька Борщака.

Честь Його Пам'яті!"

Яр. Рудницький, Вінніпег

Осередок Праці НТШ в Ню Гейвен, Конн.

Літом 1959 р. серед членів НТШ Нюгейвенського терену виринула думка пр заснування осередку праці НТШ в Ню Гейвені, яке втішається славою бути одним із перших університетських Осередків Америки. Тут існує старий американський університет, заснований на початку 1700-их років із своєю університетською бібліотекою, що нараховує понад 3 мільйони книг, в якій можна знайти сотні томів україніки. Це відомий Єйлський університет із своєю бібліотекою „Стерлінг"-а, де крім Біблії Гутенберґа, існує й „Бий Псалм Бук", перша друкована книга Америки з 1640 р.

В тім місті 24-го листопада 1959 р. члени НТШ заснували за апробатою централі та на підставі окремого правильника, Осередок Праці НТШ в Ню Гейвені. На голову Осередку вибрано д-ра Романа Миколаєвича, на заступника голови проф. д-ра Теодора Мацькова, на секретаря д-ра Ол. Соколишина, а на голову контрольної комісії проф. Мирона Заклинського. Серед намічених плянів праці взято під увагу улаштування Наукової Конференції, присвяченої 250-річчю визвольного виступу гетьмана України Івана Мазепи, яка відбулася в Ню Гейвені в приміщенні Українського Народного Дому, 6-го грудня 1959. Місцевий англійський часопис з цього приводу помістив прихильну згадку. При вдекорованій залі прапором Ів. Мазепи, його знаменами, портретами та виданнями, виповнена авдиторія уважно вислухала чотири документальні доповіді.

Збіг обставин звів до того, що в Ню Гейвені перебувають три історики доби Мазепи, як проф. Мирон Заклинський, історик, професор д-р Теодор Мацьків, автор розвідок про Мазепу та д-р Василь Луців, автор монографії про Мазепу із 1954 р. — гість із Канади. Наукову Конференцію відкрив голова осередку д-р Роман Миколаєвич, даючи короткий історичний огляд найстаршої вільної наукової інституції в світі, в краю й на еміґрації, відчитав привітальну телеграму голови НТШ — проф. Романа Смаль-Стоцького та представив доповідачів. Першу доповідь виголосив проф. Т. Мацьків на тему — „Мазепа в світлі англо-американських джерел", знайдених на Єйлськім університеті. Про „Визвольний змаг Мазепи і Карло XII" доповідав проф. Мирон Заклинський, про „Мазепу в европейській історіографії" д-р Василь Луців, а про „Мазепу в молдавських джерелах" доповідав д-р Ол. Соколишин. Після доповідей присутні оглянули виставку Мазепи, улаштовану секретарем Осередку та гостем із Канади д-ром В. Луцевом. На закінчення голова подякував присутнім за участь в науковій конференції.

Ол. Соколишин.

УСПІХИ НАШОЇ МОЛОДІ

Ростислав Соневицький, наймолодший син д-ра Михайла і Ольги Соневицьких, здобув на Колумбійському університеті ступінь магістра економічних наук та перейшов на відповідальну працю в американській індустрії. Ростислав прибув до ЗДА в 1950 р. та осів з родиною в Ню Йорку. Тут покінчив з відзначенням Ситі Каледж у 1955 р. Опісля відбув дволітню військову службу, здебільшого в Европі, де використав вільний час на подорожі по Німеччині, Швайцарії Італії та Франції, під час яких мав нагоду не тільки спостерігати тамашнє життя й природу, але також оглянути музеї та важливіші твори мистецтва, а зокрема вистави оперних театрів та концерти, що становить головний предмет його зацікавлення після фахових студій. Негайно після повороту записався на дальші економічні студії в Колумбійському університеті, де на підставі іспитів і праці про інфляцію „Порівняльна аналіза монетарного розвитку в Німеччині після І. і ІІ. світової війни" здобув дня 15-го грудня 1959 р. ступінь маґістра економічних наук. Після отримання диплому розпочав працю в відділі аналізи ринку в відомій корпорації IBM (Інтернешенел Бизнес Мешінс).

Ростислав Соневицький

Ростислав є братом Ігора Соневицького, молодога, видатного українського музика, тепер директора Українського Музичного Інституту. Другий брат Ігоря, історик д-р Леонід Соневицький, належить до молодої генерації українських науковців і від деякого часу, не занедбуючи ані своєї наукової праці, ані своїх дальших студій, інтенсивно працює над редакційним завершенням підготови англомовного тексту монументальної Енциклопедії Українознавства, що має появитись старанням і коштом Українського Народного Союзу.

Н. Н.

НОВА ПРАЦЯ З ІСТОРІЇ ЛІСОВОГО ПРАВА

Вже кільканадцять місяців минуло з дня появи у світ люксусово виданого Об'єднанням Українських Лісників і Деревників у Ню Йорку Українського Лісницького Альманаху. Тому, що деякі з поміщених в ньому статтей не тільки своєю рідкою в нашій літературі тематикою, але передусім високим науковим рівнем так далеко відбігають від змісту подібного типу збірників, то не від речі буде ще й тепер бодай одну з таких статтей тут окремо відзначити.

Маю на думці працю інж. Романа Кобринського, п. н. „Ліс і мисливство в давнім українськім праві" (стор. 65-76). Не багато розвідок на правничі теми появляється в нас на еміґрації. Писати на тему діючого в Україні права, значить займатися большевицьким правом. До цього є спеціялісти на наших рідних землях. Але без знання історії, правознавство є сліпе. Тому й кожний причинок до пізнання й роз'яснення історії українського права треба вітати.

Розвідка інж. Р. Кобринського присвячена ділянці особливо мало опрацьованій в юридичній літературі. Лісове й ловецьке право — це вузька спеціяльність, про яку пересічний правник знає лише в загальному. Мені відомий тільки один правничий факультет в цілому світі, в якому лісове й ловецьке право становило предмет окремого курсу. Це був Львівський Університет в часі поміж двома світовими війнами, а викладачем цього курсу (на третьому році права) був тодішній Президент Львівського Відділу Генеральної Прокуратури — д-р Гамерський.

Обговорювана праця спирається на текстах трьох найважливіших для історії українського права законних джерел, а то „Руської Правди", Литовського Статуту (усіх трьох редакцій) та „Прав, по которим судится малоросійський народ". Ці останні права були тільки офіційним проєктом законів тодішньої доби (1743 р.). „Руську Правду" зумів автор роздобути навіть в незвичайно сьогодні рідкому виданню д-ра Костя Левицького, друковану у Львові в „Часописі Правничій і Економічній" (НТШ) 1895 р. — Крім текстів законів автор використовує українську й російську історичну літературу.

Порівняння норм українського права княжої доби, литовсько-польського періоду та гетьманської доби, відносно лісів та ловецтва, виказують їх розвиток і видосконалення. В той час як „Руська Правда", та й інші середньовічні пам'ятники права в Европі, переповнені казуїстикою, передбачувала в подробицях кари за крадіж різного роду звірини з чужого лісу (найвища кара грозила за крадіж бобра) і в основному містила більше правил нормативних для ловецтва, — то Литовський Статут і пізніші пам'ятники права звертають більшу увагу на зріст вартости деревини та на побічне користування лісом. В ділянці ловецтва стаття займається способом первісного набування права власности, насвітлює принципи станової нерівности перед правом (в Литовському Статуті) згл. відмінні норми для різних суспільних верств населення (в гетьманській добі). Окрему увагу приділяє стаття сервітутовому праву давніх часів у ділянці лісової господарки. Треба зазначити, що усі порушені у статті питання є опрацьовані в подробицях — з власними, слушними висновками автора. Це завдання не було легке, якщо зважити, що стаття нараховує всього 12 сторінок. Праця інж. Р. Кобринського тим цінніша, що це перша основна розвідка на цю тему і не має попередників в українській літературі. Можна її вважати вмілим доповненням двотомової праці проф. Бориса Іваницького про „Ліси й лісове господарство на Україні", в якій ці питання не були опрацьовані.

Юрій Фединський

Передбачають, що роздрібний продаж товарів в 1960 році збільшиться на 6%

Ню Йорк. — Голова Міжнародного Статистичного Бюра А. Ф. Зеломек промовляв на зборах керівників крамниць і передбачав, що в 1960 році роздрібний продаж товарів збільшиться на 6 відсотків і виноситиме від 227 більйонів долярів до 230 більйонів долярів замість 215 більйонів із 1959 року. Він передбачає, що в1960 році роздрібні ціни на товари пересічно мали б збільшитися на 1.5 відсотка. Голова Зеломек гадає, що покупці шукатимуть кращих ґатунків товарів, не зважаючи деколи на їхні ціни. На його думку прибутки в загальних підприємствах будуть кращі в першій половині цього року, як в другій половині 1960-го року. Цей рік має бути новим рекордовим роком росту економіки ЗДА, — як це передбачають всі економісти й фінансисти.

Дивіденди в 1959 році становили $12,679,300,000

Вашинґтон. — Департамент торгівлі оцінює, що виплачені дивіденди в 1959 році становили 12,679,300,000 долярів і були на 7 відсотків більші в порівнянні з 1958 роком, коли вони становили 11,949,200,000 долярів. В останньому році збільшилися були довіденди від 18-ох промислових категорій. Комісія для валютових справ оцінює, що в 1959 році випущено нових акцій на суму 9.600.000,000 на 2,000.000,000 менше як в 1958 році. В самому місяці грудні 1959-го року виплачено 2,400,000,000 дол. дивіденди, на 10 відсотків більше як в 1958 році, і майже стільки, скільки виплачено в році найвищого рекорду — 1955.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Національно-культурні імпрези в Йонґставн, Огайо

Листопадові Роковини і 250-річчя смерти Мазепи

Листопадове Свято влаштував Відділ УККА для міста Йонґставн і околиці 20-го листопада 1959 року. Свято відкрив п. М. Ярош, який проголосив започаткування кампанії збірки Національного Датку. Д-р Роман Стахура виголосив від імені Відділу УККА згадку про сл. п. Ст. Бандеру, а присутні вшанували його пам'ять вставанням з місць та мовчанкою.

Американський гимн заспівала бувша артистка театру М. Садовського в Києві пані Валя Стахурова при фортепіяновім супроводі панни Орисі Штинь, а монсіньйор Лев Адамяк, парох української католиц. церкви Пресв. Тройці, виголосив вступне слово.

Головним бесідником був гість з Клівленду, Огайо, адвокат Іван Демер. Свою гарну промову виголосив він українською мовою ,а також дав резюме в англійській мові.

Гурток Пластової Групи в Йонґставні „Лебеді" дав монтаж деклямацій і співів під назвою „Листопадовий День". В Гуртку взяли участь пластунки: Орися і Маруся Штинь, Віра Бурий і Оля Тхорик. Конферансієркою була пані К. Штинь. В концертовій частині був ще сольоспів пані Валі Стахурової, яка під фортепіяновий супровід панни Орисі Штинь гарно відспівала „Ой впав стрілець" (Ярославенка) та „Засумуй, трембіто", (Н. Нижанківського).

Друга частина Свята стояла під знаком Ювілейного Року Гетьмана Ів. Мазепи. Поставлено інсценізацію під назвою „Трагедія полтавського бою" — записки гетьманського канцеляриста. Її написав та приготовив для сцени місцевий громадянин п. Василь Прокопик. Читану частину ц і к а в о представив д-р Р. Стахура, а в самій картині взяли участь члени Відділу ООУА „Самопоміч" в Йонґставні: п. М. Штинь — Гетьман Ів. Мазепа; п. В. Прокопик — Пилип Орлик; п. І. Ліщак — Войнаровський; п. М. Мартинишин — Гордієнко; п. М. Миґаль — Карло XII та пп. С. Бурий, Д. Глива і Т. Кулинич — козацькі полковники. По тій інсценізації пані К. Штинь рецитувала з належним чуттям вимки з поеми Д. Святогорського. Свято закінчено бадьорим співом нашого національного гимну.

Другою Академією в 15-річчя смерти Митрополита Шептицького була Академія в пошану Кир Андрея Шептицького, яку влаштував 13 грудня місцевий осередок СУМА ім.полк. Е. Коновальця.

Академію відкрив голова осередку п. М. Чепак, а хор Юного СУМА заспівав Д. Бортнянського „Гимн до Бога". Центральною точкою Академії був глибоко обдуманий реферат про Митрополита Кир А. Шептицького о. Івана Малащука. Відомий скрипаль мґр. Мирон Жмуркевич, якому акомпаніювала на фортепіяні пані Е. Тапан, гарно заграв Ґуно „Аве Марія" та З. Фібіха „Поему" а пані Валя Стахурова гарно деклямувала Б. Лепкого „В храмі св. Юра".

Чоловічий хор „Трембіта" при осередку СУМА заспівав в злуці з хором Юного СУМА вимок з духовного концерту Д. Бортнянського „Да восхвалять" (солістка панна Марійка Чепак), а в супроводі мандолінової оркестри Юного СУМА заспівав М. Леонтовича „Потоп" (соліст п. Д. Проць). Сам чоловічий хор „Трембіта" заспівав ще кант „Через поле широкеє" та „Почаївська Божа Мати" Солісти пп. М. Леник та Д. Проць).

Мандолінова оркестра Юного СУМА заграла гимн „Життя в Христі". Моцарта. Члени Юного СУМА Мирослава Стапай деклямувала „Митрополит Андрей", а М. Коцулаба „Князеві Церкви і України".

Музичним керівником програми та дириґентом хорів і мандолінової оркестри був мґр. Мирон Жмуркевич. Програму вів і заповідав п. М. Феден. Портрет Митрополита та храм св. Юра, які прикрашували сцену, намалювала панна Марійка Чепак. Академію закінчила публіка співом „Боже Великий".

20го грудня 1959 р. вшанувала пам'ять Митрополита місцева Пластова Група. Виступали пластові діти з деклямаціями та співами, а доповідь сказала ст. пластунка Діді Домбчевська, студентка Йонґставнського університету.

СУМ здобув переходовий прапор

Того самого дня у вечірніх годинах відбув місцевий Осередок СУМА Святочні Сходини з нагоди одержання переходового прапору Головної Управи СУМА за найкращі осяги у виховно - суспільній праці. Голова Осередку СУМА п. М. Чепак зложив звіт зі З'їзду ГУ СУМА в Ню Йорку, де переходовий прапор був призначений Осередкові СУМА в Йонґставні. Він передав прапор Юному СУМА до рук референта молоді п. М. Федена, який сказав відповідне до хвилі слово. Запрошені на Сходини представники інших організацій зложили Осередкові СУМА привіти та ґратуляції з нагоди відзначення. І так п. М. Ярош за Відділ УККА, п. М. Мушинський за 230-ий Відділ УНСоюзу, д-р Іл. Домбчевський за Пластову Групу та д-р Р. Стахура за Відділ ООУА „Самопоміч".

Д-р Роман Стахура

Академія в 15-ліття смерти Митрополита Андрея Шептицького в Клівленді, Огайо

13-го грудня м. р. вшанувала українська громада Клівленду 15-ті роковини смерти Князя Української Церкви Митрополита Андрея Шептицького. Того дня в 10-ій год. ранку відправлено в усіх церквах міста Торжественні Служби Божі в намірені прослави Слуги Божого Кир Андрея. По полудні в 5 год. відбулася в одній із більших заль міста в Авдиторії Линколн Гай Скул старанням Ділового Комітету — Святочна Академія, яку відкрив заслужений на терені міста декан і парох церкви св. Петра і Павла о. монс. Дмитро Гресько коротким словом та молитвою в намірені беатифікації Митрополита Андрея.

В Апелі молоді, що був дальшою точкою програми, взяли зорганізовану участь члени Пласту й СУМА зі своїми прапорами та малі діти в українських національних строях, які зложили квіти у стіп портрету Митрополита, прикрашеного зеленню й папським й українським національними прапорами. Марта Савчак гарно віддеклямувала вірш О. Грицая п. н.: „Тіням Архипастиря". Молитву „Отче наш" Новохацького та „Богородице Діво" Яр. Барнича бездоганно відспівав одинокий на терені Клівленду мішаний хор „Гомін" під батутою проф. Ярослава Барнича. Солістами були д-р В. Боднар в „Отче Наш" та Маруся Головацька з Лорейну в „Богородице Діво", сольоспів якої заслуговує на вирізнення.

Змістовну промову в українській мові виголосив ред. Василь Качмар з Филаделфії, по англійськи — проф. М. Пап. Дальшою точкою програми було фортепіянове сольо „Фантазія" (на тему української пісні „Ой ідуть, ідуть тумани" О. Бобикевича), що його майстерно й з великим чуттям відіграла проф. І. Заячківська-Гаврилюк. Пані Ірина Дубас виступила з рецитацією вірша Б. Лепкого п. н. „У храмі св. Юра", викликуючи щире зворушення серед приявних. Не менше захоплення викликала остання точка програми „Молитва" з опери „Запорожець за Дунаєм" Гулака-Артемовського, яку при фортепіяновому супроводі проф. І. Заячківської-Гаврилюк виконав мішаний хор „Гомін" під управою проф. Яр. Барнича. Молодий і многонадійний соліст-тенор Юрій Оришкевич викликав справжній подив своїм голосом і добре виконаною сольовою партією. Довготриваючі оплески приявних, що по береги виповнили велику залю Авдиторії, були заслуженою нагородою для хору „Гомін" та його дириґента й мистецького керівника. Академія пройшла з успіхом та залишила у приявних могутнє враження.

(а-сич)

Річні збори 5-го Відділу УНС в Асторії, Л.Ай.,

Братство св. о. Николая, Відділ 5 УНСоюзу відбуло свої річні збори 19. грудня в церковній залі. До уряду ввійшли: М. Левицький — як предсідник, А. М а л а н — заст.; А. Климишин — кас.; Г. Василик — заст.; І. Сидор — секретар; В. Курочка — заст.; С. Кривен і М. Заровений контроля. Нововибраний уряд перебрав свої становища, і ухвалено зробити 45-річний ювілей 5-го Відділу. Ухвалено заплатити вкладку до УККА — $20 за 1960 рік. Далі піднесено, щоб Відділ щось ухвалив зі своєї каси на Семинар і Колеґію в Стемфорді, звідки можуть вийти українські одиниці, які поможуть виборoти свободу Україні. З каси Відділу ч. 5 призначили на Колеґію $25, а громадяни зложили вже до того часу $75, що робить разом $100. Було б добре, щоб не було громадянина в цій місцевості, який на цю ціль щось не дав, і щоб його ім'я знаходилося на списку жертводавців у „Свободі". — Предсідник Левицький заохотив щось зложити на тих сиріт, що полишилися в Европі, отже члени зложили $25, і ухвалили дати з каси Відділу $5, що разом є $30, які вислано на призначене місце.

І. С.

День св. Степана у Представництві УНР

З нагоди іменин д-ра Степана Витвицького, президента УНР в екзилі, зібралися в Представництві в Ню Йорку дня 9-го січня ц. р. представники численних українських політичних та культурно-громадських установ для зложення привітання Президентові.

В імені всіх присутніх вітав п. Президента — голова представництва Е. Приходько, який підкреслив заслуги д-ра С. Витвицького у визвольних змаганнях українського народу та побажав йому здоров'я та успіху в його дальшій відповідальній роботі. У своїй довшій відповіді. Президент подякував за вияви тих сердечних почувань, якими наділяють його широкі кола прихильників Державного Центру УНР. При тому він вказав на визначну ролю, яку в діяльності Державного Центру відограє американська група діяльних його приятелів, що гуртуються головно довкола Представництва В. О. УНРади в Ню Йорку та Об'єднання Приятелів УНРеспубліки. З тих кіл між іншим вийшла свого часу ініціятива до створення Демократичного Українського Координаційного Центру в ЗДА і до заснування Клюбу Круглого Стола, в якому беруть діяльну участь політичні діячі ОУНЗ та згаданого Демократичного осередку. Також, на деяких місцях даються завважити прояви наближення між провідними представниками ОУН(с) і представниками Державного Центру УНР. Покликуючись на ці обставини, Президент дав вислів переконанню, що таким способом зав'яжеться процес повільної консолідації наших політичних сил під проводом Державного Центру УНР.

Після зложення ґратуляцій Д-рові С. Витвицькому, голова Представництва запросив усіх присутніх на різдвяну закуску, під час якої були піднесені численні тости та відспівані, за участи Президента, святочні колядки.

На закінчення вечора представник ОДУМ-у Віктор Кулій продемонстрував кольоровий фільм, успішно знятий під час ювілею д-ра Ст. Витвицького в Ню Йорку, з нагоди його 75-річних уродин.

Між присутніми були: Р. Авдиковський, А. Валійський, М. Галій, А. Гудзовський, Д. Дмитренко, А. Зубенко, З. Івасишин, В. Кулій, Р. Криштальський, І. Мирошниченко, І. Паливода, Я. Танцюра, М. Шахнович, І. Шепарович, П. Шпірук й інші.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Т-ВА ПРИХИЛЬНИКІВ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Товариство започатковує 10 рік своєї діяльности і приготовляється до 40-літнього ювілею УВУ.

20-го грудня 1959 р. відбулися чергові загальні збори Тва Прихильників УВУ для зложення звідомлення з діяльности Т-ва за діловий час від 1-го вересня 1957 до 31 серпня 1959 року. Збори відкрив і проводив ними професор д-р Осип Андрушків. Т-во від 1950 року дає моральну і матеріяльну підтримку Українському Вільному Університетові. Першу акцію Товариство переводить у великій мірі за посередництвом української преси, за що Загальні Збори зложили їй щиру подяку. До популяризації справи УВУ чимало причинився у звіт. часі Ректор УВУ проф. д-р Іван Мірчук під час своєї поїздки по більших осередках української спільноти в ЗДА.

Акцію матеріяльної допомоги перевело Т-во слідуючими засобами: 1) Збиранням вкладок від звичайних членів (1 доляр місячно); 2) Збиранням вкладок від спомагаючих членів (0.50 дол. місячно); 3) Переведенням збірок на збіркові списки; 4) Збиранням добровільних датків. Тому, що всі чотири згадані способи почали чимраз більше не дописувати, Управа Т-ва запросила п. Ректора дра І. Мірчука, для оживлення акції Т-ва і справи УВУ взагалі. Д-р І. Мірчук, не зважаючи на дещо захитане здоров'я, виконав свою місію з посвятою і з великим моральним, а в деяких осередках, і поважним матеріяльним успіхом. Тут належить відмітити збірки на бенкетах в Ню Йорку (коло 3,800 долярів), Шикаго (2,000 долярів), Торонто (800 долярів), Нюарк (600 долярів).

Управа Т-ва радіє цими успіхами ,але тривожиться теж спаданням кількости звичайного і спомагаючого членства та браком охочих до постійної співпраці, особливо збірщиків на списки УВУ. Проте Загальні Збори запрошують усе членство і всіх громадян доброї волі до акції приєднування членів для Товариства. Останні вістки з Мюнхену потверджують, що Т-во залишилося майже одиноким джерелом матеріяльної допомоги для УВУ. Перед Твом стоїть завдання гідно відсвяткувати 40-ліття УВУ, яке припадає на 1961 рік.

По уділенні абсолюторії уступаючій Управі Т-ва на внесок контрольної комісії устами проф. дра К. Кисілевського вибрано нову Управу в складі: проф. др Осип Андрушків, проф .д-р Василь Стецюк, д-р Осип Утриско, проф. Павло Савчук, д-р Ілля Карапінка, д-р Петро Богданський мґр. Володимир Кульчицький, д-р Володимир Гординський, проф. Василь Лев, інж. Е. Сумик і Володимир Мандюк.

О. А.

ШУКАЮ 1,500 ПРИХИЛЬНИКІВ, ОХОЧИХ ДАТИ ПО ОДНОМУ ДОЛЯРОВІ

ЗАКЛИК МАРУСІ БЕК до українців та українок ЗДА й Канади

Як доносить часто українська преса, ще й досі багато визначних державних мужів та журналістів не визнають нас за окремий народ та не признають нашої української мови за самостійну, хоча на це вже навіть і деякі вороги наші погодились.

Виходить з цього, що одним з негайних завдань кожного та кожної з нас є довести до відома американського загалу, що ми є окремим народом з своєю власною мовою, історією та культурою. Дуже багато зроблено в цьому напрямку останніми роками, як в ЗДА, так і в Канаді. Не мало до цього причинилась Капеля Бандуристів з Дітройту своїми тріюмфальними концертовими поїздками по Европі та Америці.

В цьому році ми хочемо звернути особливу увагу на американську шкільну молодь, бо усвідомлюємо собі, що саме з цієї молоді вийде будучий провід та виросте слідуюче поколіннвя, як американського, так і канадійського народу: а набуті тепер, бодай загальні інформації про український народ можуть принести нам великі користі в майбутньому.

Щоби осягнути цю ціль, ґрупа прихильників Капелі Бандуристів рішила випустити англійську версію фільму: „Подорож Капелі Українських Бандуристів по Европі". Цей фільм мав би висвітлюватись у всяких американських і канадійських школах, у н і в е р с итетах, церквах та клюбах чи товариствах. Він мав би показати англомовному загалові зразки нашої народної ноші, нашого бистрого танку, нашої чудової пісні, а рівночасно ознайомити його з нашим історичним інструментом — бандурою.

На цю ціль треба найменше 1,500 долярів. Ось тому я прошу всіх моїх приятелів та прихильників помогти нам в цій справі та зложити — не менше й не більше — тільки по ОДНОМУ ДОЛЯРОВІ на цю ціль. Не можемо й не хочемо нікого обтяжувати, але рівночасно вважаємо це народньою справою й даємо нагоду кожній свідомій одиниці добровільно та з правдивою щирістю причинитись до доброго та важливого діла.

Кожний жертводавець одержить від мене пам'яткову посвідку з моїм власноручним підписом, а імена жертводавців будуть видрукувані в місцевому часописі „Українська Газета", копію якої жертводавцю надішлемо даром. За ваші датки виявлять Вам вдячність: Капеля Бандуристів, я особисто, а що найважніше — сотки тисяч американської та канадійської молоді, які, бодай в маленькій мірі, зможуть дізнатись, „хто ми та чиї ми діти!"

Маруся Е. Бек,
Президент Міської Ради
Міста Дітройту.

Датки слати на адресу:
Miss Mary V. Beck
President Common Council
1340 City-County Bldg.
Detroit 26, Michigan, USA.

З ЖИТТЯ МАЯМСЬКОЇ ГРОМАДИ

Громадська діяльність наших організацій в Маямі була дещо послаблена. Причиною цього було те, що дім Українсько-Американського Клюбу в Маямі, закупив стейт на нову дорогу. Заля Клюбу була тим центром нашої громади, в якій відбувалися всі національні свята та імпрези, Очевидно Клюб одержав рекомпензату, готівку, за яку в найближчому часі почне будування новий дім і більшу залю.

Не зважаючи на цю перешкоду, праця нашої громади не припинилась.

Центральний Комітет

З метою пожвавлення і координації праці в нашій громаді, відновлено діяльність Об'єднаного Комітету маямських американсько-українських організацій, який був постав в Маямі ще в 1954 р, і який після одного сезону припинив свою діяльність. 6 вересня 1959 р. відбулися з ініціятиви Т-ва Українсько-Американських Батьків (Т-во це постало в останньому році) Загальні Збори, на які запрошено делеґатів з усіх місцевих організацій. До Управи Центрального Комітету вибрано таких громадян: Б. Остапюк — голова, Дубас і Майк— заст. П. Пусило — секретар, І. Козира — скарбник, п. Ани Максимович — заст. скар. Осадчук і п. Терпко — члени Контрольної Комісії.

Створення мішаного хору

Важливою подією в маямській громаді є створення мішаного хору при Українській Католицькій церкві. Спроби творення хору, брак якого наша громада дуже відчувала, вже були, але все те й кінчилося на спробах. Щойно минулого року в квітні організовано мішаний хор переважно з молоді. Дириґентом хору став п. П. Марцінко, студент слов'янських мов і музикології на Маямському університеті. Завдяки здібностям дириґента і наполегливій праці усіх хористів, вивчив хор за 4 місяці цілу співану Службу Божу. Цікаво при цьому відмітити, що частина нашої молоді, яка не знала добре, або й зовсім своєї рідної мови в так короткому часі опанувала ще тяжчу церковно-слов'янську. Хор прекрасно співає між іншим такі трудні твори Д. Бортнянського як „Достойно і праведно єсть", „Да ісполняться уста наши" з відомими фуґами. До хору належать учні середніх шкіл і студенти університету, які не жаліють часу і точно 2-3 рази в тижні приходять на проби. Опріч церковних пісень і коляд вивчає хор теж і світські пісні.

Цей хор є справді окрасою нашої громади, і тому ми повинні доложити усіх зусиль моральних, а головно матеріяльних, щоб він не припинив своєї праці, але щоб ще краще розвивався. З уваги на те, що П. Марцінко кінчає студії цього року, почав останнім часом вивчати хорове мистецтво п. Тарас Максимович, який в ряди - годи і дириґує хором. Нехай цих кілька слів згадки про наш хор буде заохотою і признанням для членів хору і його талановитого дириґента за працю для добра нашої громади.

Свято Першого Листопада.

Заходом Центрального Комітету відбулося 1-го листопада 1959 Листопадове Свято в приміщенні одної школи. Свято розпочато співом американського гимну, який відспівала молода співачка п. Лідія Остапюк при форт. супроводі п. Зоріяни Подубинської. Свято відкрив і проводив програмою на переміну з Катрею Годівською Б. Остапюк, голова Центрального Комітету. З черги хор під керівництвом п. П. Марцінка виконав „Отче наш" і „Їхав стрілець на війноньку" М. Гайворонського. Цей деб'ют хору дуже тепло сприйняло наше громадянство, виявом чого були рясні оплески. П. Михайло Неґрич, вчитель середньої школи в Маямі, уроджeнець Канади виголосив гарну промову в англійській мові, достосовану до хвилі свята. Його слів уважно слухала та частина нашої молоді, що ще не надто добре розуміє свою рідну мову.. Наші найменші, яких п. П. Подубинська безкоштовно, не жаліючи труду і часу, вчить рідної мови, виконали збірну деклямацію. Виступ дітей, які в короткому часі 2 місяців вивчили слова віршів, зробив на присутніх гарне враження.

В другій частині програми відчитав реферат про листопадові події п. Василь Подубинський, б. старшина Українських Січових Стрільців і учасник Листопадового Зриву. Його гарно опрацьований реферат вислухали присутні з увагою . П. Лідія Остапюк відспівала М. Гайворонського „Засумуй, трембіто" і в'язанку стрілецьких пісень. Її кольоратурний сопран в останньому часі значно прибрав на силі. Слідний, дальший поступ у вивченні вокального мистецтва. П. З. Подубинська віддеклямувала з чуттям вірш Ст. Руданського „До України". На закінчення виступив мішаний хор, який відспівав М. Гайворонського „Ж и в и Україно" і М. Лисенка „Боже Великий Єдиний". Співом національного гимну, закінчено Листопадове Свято. Мило було глянути на сцену, на якій 27 членів хору в національних строях із розумінням і чуттям відтворювали красу української пісні. 81 доляр, який зібрано, як добровільні датки розділено на 3 части: на інвалідів, Український Конґресовий Комітет і на закупно книжок про Україну в англійській мові для міської бібліотеки.

Вечір святого о. Миколая.

Традиційний вечір о. Миколая влаштували діти української школи 19. грудня під проводом п. О. Подубинської в приміщенні православної парохії. Після короткої сценки, яку вивели діти, відбулась роздача дарунків. У влаштуванні цього свята допомагала п. К. Годівська.

Панахида по бл. п. Ст. Бандері.

З ініціятиви і на прохання Союзу Українок Відділ ч. 17 ім. Теліги відбулась в неділю 20 грудня Панахида за душу бл. п. Ст. Бандери, яку відправив новоприбулий парох о. С. Маланич. Адорація членкинь Союзу, які уставились в 2 ряди зі свічками і зворушливе слово о. пароха було гідним вшануванням пам'яті Покійника.

Найближчою, черговою імпрезою це свято 22 Січня і Ювілей І. Мазепи, яку Центральний Комітет влаштовує 24 січня 1960 р. Віримо, що в новому 1960 р. життя нашої громади буде більш пожвавлене, особливо тоді, коли Українсько - А м е р и к анський Клюб збудує новий дім і нову залю. Бажаємо Клюбові якнайскорше завершити це діло.

О-к

Звичайні Загальні Річні Збори Відділу УККА в Бостоні

3-го січня 1960 р. о год. 5-ій вечером в церковній залі при 152-154 Тайлер вул. відбулись 8-мі Загальні Збори Відділу УККА в Бостоні, Масс. Збори відкрив уступаючий голова Відділу Степан Сідлячук та покликав Президію Зборів, до якої увійшли: Володимир Ганчар — предсідник, і Іван Кецмур — секретар. По затвердженні порядку та правосильности Зборів, прочитано протокол з минулорічних Річних Зборів, який затверджено без змін.

Зі звітів бувшої Екзекутиви присутні довідались, що Відділ у звітовому часі відбув багато нарад, на яких обговорювались важливі справи успішної діяльности Відділу на терені Бостону і околиць.

Голова Контрольної Комісії інж. Станіслав Вереґулька подякував Екзекутиві за успішну працю, та побажав новій Екзекутиві за всяку ціну дальше активно продовжувати збірку УНФонду, що треба уважати за головну ціль існування Відділу.

Після звіту Контрольної Комісії та уділенню абсолюторії уступаючій Управі, вибрано нових членів органів Відділу УККА, до якого увійшли: Орест Шудлюк — голова, Степан Сідлярчук — перший містоголова, Володимир Ганчар — другий містоголова, Іван Кецмур — секретар, Володимир Федорів — касієр, Іван Назар, Михайло Франківський, Микола Гапій, Петро Струк — члени. До Контрольної Комісії увійшли слідуючі особи: Михайло Кисіль. інж. Станислав Береґулька, Володимир Паленґерик. Товариський Суд: інж. Дмитро Гурин, Микола Кисіль, Осип Термена. Делеґатів на Збори Централі УККА в Ню Йорку вибрано Ореста Шудлюка і Михайла Волощука.

Нововибраний голова Відділу Орест Шудлюк подякував всім присутнім та просив представників громад і організацій надальше співпрацювати з Відділом для добра загальної української справи.

Треба згадати, що довголітній касир і активний член Відділу п. Михайло Кисіль з огляду на старість свою зрезиґнував зі свого поновного вибору на касира, але увійшов в склад Контрольної Комісії.

Іван Кецмур, секр.

Вшановують Пам'ять Небіжчиці

У „Свободі" ч. 236 був уміщений заклик „Здійснімо мрію небіжчиці" про те, щоб пам'ять Ольги Петлюрової - дружини Головного Отамана вшанувати пожертвами на прискорення будови пропам'ятного Храму св. Симона в Парижі. Про здвигнення цього Храму ще за її життя мріяла Небіжчиця. Нижче містимо імена тих, що відгукнулися на заклик:

По 15 долярів склали: Павло Кукурудза, Міннеаполіс, Мінн., Олена Павленко, Олексій Ф. Дяченко, Олексій О. Дяченко, Павло П. Павленко, Денис Калюжний, Микола Шаблій, М. Г., Марія Врублівська, Зоя Филипович, д-р Катерина Кохно, Ірина Михайлівська, Михайло Сущенко. Разом з попередніми 4170 долярів

Всім жертводавцям, а також збірщикові Дмитрові Грушецькому висловлюємо щиру подяку. Листування й пожертви просимо висилати на адресу:
3240 Портланд Аве. Міннеаполіс, Мінн.

Комітет збірки фондів в Америці на будову Храму св. Симона в Парижі

КОТУЛА МИХАЙЛО

(Посмертна згадка)

В Торонті 9 грудня 1959 року помер Михайло Котула. Покійний був родом з села Липя, повіт Турка (тепер Польща). Мав 56 літ. Похоронений в Торонті 12 грудня 1959 р. Відпровадили Покійного на вічний відпочинок найближчі його друзі.

М. Котула — це один з тих, які тихо і без розголосу працювали для України і її визволення. За ту працю довелось йому 1½ року витерпіти польський концентраційний табор в Березі Картузькій. В 1940 р. був на еміґрації, я потім деякий час дома. Потім опинився другий раз на еміґрації. Був 7 літ в Австралії, звідки переїхав до Канади. В Канаді, в Торонті, жив 1½ року. Причина смерти — недуга рака.

Мріяв про те, щоб ще побачитися у вільній Україні з родиною, дружиною і 2 донями, та не довелось. Зв'язків з ними не мав, бо їх москалі кудись вивезли по другій світовій війні

Похорон відправив о. Бенеш з Торонта. Друзі попрощали його. Над могилою останній салют віддали Покійному 2 прапори УНО і Братніх Організацій.

М. С.

Вечір фолкльору і народної ноші у Филаделфії

У суботу, дня 26-го грудня 43-ий Відділ СУА у Филаделфії очарував публіку оцим показом. Треба відмітити великі зусилля членок у підготовці ,цієї культурної, повчальної та на високому рівні переведеної імпрези. Для цього потрібно було багато підготовної праці у призбируванні цікавих та стилевих зразків, підшукуванні відповідних моделів та підібранні відповідних вокальних та танкових точок. Завдання нелегке, але з допомогою визначних фахівців тієї ділянки, наявності автентичних одягів з усіх майже областей України (власники: Централя СУА, музейна збірка у Филаделфії, коопп. „Базар" та Окружна Рада в Дітройті, а також поодинокі членки, які одержали вже тепер, чи привезли з собою справжні народні строї) та при дружній та активній допомозі багатьох членок цей культурний почин мав неабиякий успіх. Причинилась до того також ґрупа наших гуцулів із Жаб'я, які задемонстрували свій побут сільською музикою, грою на трембіті, арканом та гуцулкою зі співами включно. Вони просто зачарували публіку, яка довготривалими оплесками не хотіла пустити їх зі сцени. У програмі вечора бачили ми також килимаркуткалю з Космача (п-ні Чупірчук), яка вражала нас вродженою ніжністю і ґрацією, хоч у буденному одязі при своєму варстаті. Її журливо-жартівлива пісонька також прегарно відзеркалювала культуру нашого побуту.

Вечір відкрила довшою інформативною доповіддю про народне мистецтво п-ні Осипа Грабовенська, містоголова 43-го Відділу, яка теж і керувала програмою. З черги п-ні Стефанія Пушкар у вичерпній доповіді про національний стрій і народну ношу дала фахову лекцію з тієї ділянки та продемонструвала деталі і різниці на живих моделях. Окремо зупинилась на дитячому вбранні, що має своє значення на шкільних виступах чи імпрезах. Як у дорослих так і в дітей бачимо різні хиби і прогріхи (неформені вінці, безліч лент, білі попередниці, гаптовані „жупани", розвіяні зачіски і т. д.), що їх треба би усувати.

Показ народної ноші був переведений за окремими областями України та переткалий танковими виступами і сильоспівами.

В дальшій частині програми Вероніка Цеґельська відспівала при фортепіяновому супроводі Б. Перфецького низку народних пісень. Кол. учениці балетної школи В. Переяславець — Ірина Мельник, Таня Дяків і Марта Луцишин — відтанцювали кілька народніх танців.

Окремо виступила група гуцулів. Іван Ясельський, Дмитро Шекерик, Яків Никифорюк й Іван Гаврилюк, відтанцювали аркана, а потім із Катериною й Параскою Шекерик, Параскою Зітинюк, Марією Гладій і Параскою Спінзак „вдарили" также „гуцулку". До цього приграла справжня гуцульська музика: Михайло Гаврилюк (скрипка), Михайло Годованець (цимбали), Іван Плетінчук (сопілка) і Юрко Гладій (бубон).

У цілому вечір пройшов із великим успіхом, а публіка висловлювала своє захоплення та велике признання для ініціяторок і виконавців цього культурного почину.

Треба відмітити, що було доволі багато молоді, яка вперше зустрілась із таким повчальним показом."

К. Т.

Українська Громада в Сан Франсіско

Суспільно - політичне та релігійне життя українців у Сан Франсіско довший час не було помітним. Лише в двох останніх роках ознаки громадського життя стають помітними. Існує вже українська кат. церква в добрім приміщенні (власнім) і постійно у часах відвправ Богослужб, заповнена молящими. Працює філія Конґресового К-ту. Показало свою працю вже і жіноцтво, влаштувавши імпрезу — Листопадове Свято. Починає працювати Товариство Сприяння УНРаді.

Група українців православних вже довгий час була заклопотана справою організації української православної церкви, але розпорошеність людей, а головне трудноці з виявленням контингенту заважали здійсненню цієї мети. Відсутність української преси місцевого значення не давала можливости повідомити тих „невідомих українців" які є на терені, але до яких дістатися тяжко. Вкінці 10 родин, у травні місяці минулого року об'єдналися у парафію, вибрали уряд і тепер піклуються про збір відповідних коштів для придбання приміщення для церкви. Багато допоміг і продовжує допомагати о. Маєвський з Лос Анджелесу, який кожного місяця над'їжджає до Сан Франсіско і править Службу Божу декілька разів у приміщенні грецької церкви, а тепер у арендованім приміщенні американських ветеранів. У неділю 22-го листопада відбулося „храмове свято" на честь архистр. Михайла — патрона парафії. Відправлено панахиди по гетьманові Мазепі, героях Базару та Степанові Бандері. На трапезі, влаштованій старанням Сестрицтва, було кілька промовців, з яких треба відокремити слово про героїв Базару п. Грицька й проф. Александрова. Для інших промов, теж цікавих, немає місця в межах цього допису. Автор цих рядків сам переїхав зі сходу ЗДА до Каліфорнії лише рік тому, мешкає на відстані 90 миль від Сан Франсіска і знайшов шлях до української громади та для задоволення своїх релігійних почувань і не залишає надії, що багато інших українців, розпорошених по Каліфорнії, знайдуть шлях до нової релігійної громади і допоможуть їй в будові української православної церкви. А потреба в такім об'єднанні є, особливо для молоді, яка тут буквально гине в чужім оточенні. Особливо прикрим є те, що деякі „горнуться" до російської правосл. церкви, але яким не буде ніякого виправдання, коли існуватиме українська православна церква.

М. К.

ПЕРЕД З'ЇЗДОМ МОЛОДИХ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

З'їзд Молодих Українських Націоналістів (МУН) 23-24-го січня 1960 р., відбудеться саме по закінченні 30-ліття існування організованого українського націоналізму. Тридцять літ „стояв на чатах у війні за волю" український націоналіст. Це дуже зобов'язуючий українську молодь факт так на Батьківщині, як і на еміграції.

Саме в площині цих зобов'язань у відношенні до молоді української еміграції — хочу подати кілька міркувань перед З'їздом МУН.

В основному справа зводиться до проблеми т. зв. зміни, чи як це схоплює поет „один упав, то другі прийдуть в час..." Цього всі свідомі, про це багато пишуть, в цьому напрямку всі стараються зробити все можливе, щоб таку зміну забезпечити собі. Діло тільки в тому, що тут робить це кожний, делікатно кажучи, — з егоїстичними тенденціями. При цьому забувається два важливі елементи: перше, що національне (виховання, зміна) є далеко важніше, як егоїстичне. Воно мусить бути примарне. По-друге, що у світлі факту двох батьківщин для тут народженої і виростаючої молоді, певні речі, ставлені колись і тепер в Україні, на вістря меча — цілком неоправдано на еміграції ставляться дуже категорично.

В першому випадку душу й думку молоді затроюють зразу ж „генеральними лініями" егоїстичних намагань даного середовища. Це прямо гріх вбивати в молоді почуття любови і толеранції свойого ближнього-українця, не допускати до співпраці і спільного крокування рам'я в рам'я. Якщо правда, як дехто зі старших суспільно-політичних діячів твердить, що напр. об'єднання націоналістів в їх поколінні не можливе і що це справа, мовляв, вас молодших, то як це може бути можливим, коли тих молодших зразу ж таки напихається „генеральними лініями"?!

А далі, чи не бачать ці панове, що молодь так виховувана зражується і при першій нагоді й можливості відходить до молодого пасиву, або і взагалі від українських справ. Чи ж ще сьогодні не бачать ці „виховники", що молоді тут народженій взагалі чуже й не зрозуміле таке поступування. Їх запал, бажання й почини зробити щось корисного для України скоро заникають. До зайво категорично ставлених деяким елементів виховання молоді на еміграції зачисляю й проблему української мови. Мені доводиться зустрічати молоді одиниці, які володіють тільки англійською мовою. Але увійдіть з ними в розмову про українську історію, культуру, мистецтво тощо. Ви побачите подивугідну обізнаність і знання. Чи маємо право їм відмовити патріотизму? В ніякому разі! З таких чи інших причин вони не вивчали мови своїх батьків чи дідів — взагалі чи тільки в письмі і слові часто розуміють). Але ж бо вони перейняті любов'ю до батьківщини своєї мами й батька, дідуся і бабуні. Вони вишукали самі відповідну літературу в англійській мові, щоб вивчити проблеми цеї батьківщини і то вивчити добре. Вони хотять для неї працювати серед своїх американських товаришів і знайомих. Поможімо ж їм своїм відповідним ставленням, відповідним виданням, організаційними формами тощо.

До зайвих елементів виховання молоді на еміграції зачисляю і своєрідну замкненість в собі. Ми дуже старанно намагаємося не допустити до організаційних форм нашої молоді елементів окружаючого нас американського організованого життя молоді і його складників виховання. З другого боку нашу організованість і наші елементи виховання не намагаємося вводити в окружаючий нас молодечий світ. Прикладів на це можна навести дуже багато. Оця замкненість в собі, яка була колись і є конечна тепер на Батьківщині (легально тепер практикована в Україні з огляду на окупаційний режим) — тут зайва, а то й шкідлива. Вона доводить до витворення в такої молоді певних негативних комплексів, включно з комплексом меншевартости. Така молода одиниця ніколи не стоятиме твердо і у старшому віці на ногах. Це буде дуже поважною перешкодою для неї входити в американське життя і ставити там належно своє особисте і наше загальне.

Саме ці недотягнення доводять часами до дуже неприємних розчарувань. Ми знаємо випадки, де певні організації побудували доми, оселі, басейни за грубі сотки тисяч долярів і тепер винаймають їх американській молоді, бо своя цього не прийняла. Ми знаємо організації, що ставлять організації молоді без участи в них душі й серця молоді. І тільки одружившись така молодь, вихована в таких організаціях, стає звичайним Джаном, чи Джоржом. Глядачем телевізора і шукання „гуд тайму". Ми знаємо, як мало вибилося українських одиниць в американській суспільній і політичній драбині.

І тому питання чому і як направити — слід ставити собі сьогодні дуже поважно, тримаючися реального стану. Ми навели повище тих кілька думок перед З'їздом МУН тільки на те, щоб заставити нас на цьому З'їзді продумати нові шляхи й методи виховання і організації молоді. Це тим більше, коли глянемо на світову політичну ситуацію, яка, на нашу думку може заставити нас ще довго перебувати в прибраних батьківщинах.

Марко Панасюк, член МУН

● **У Західньому Берліні** комуністи закупили за $357,000 будинок з друкарнею, де до цього часу друкувався комуністичний тижневик „Ді Варгайт" (Правда). Західньо - берлінська міська управа старалася перешкодити цій трансакції, але не було інших охочих купити масток банкрутуючого видавництва. Гадають, що тепер посилиться німецька комуністична видавничо - пропаґандивна робота.

IV УНІВЕРСАЛ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Торговлю товарами, які мається привозити зза границі й вивозити за границю, вестиме сама наша держава, щоб не було такої доріжні, через яку завдяки спекулянтам терплять найбідніщі верстви.

Для виконання сього поручаємо Правительству Республіки виробити й представити до затвердження закони про се, а також про монополі заліза, вугля, шкур, тютюну й інших продуктів і товарів, з котрих податки найбільше обтяжували робочі кляси в користь нетрудових.

Так само поручаємо установити державно - народню контролю над усіма банками, що через кредити нетрудовим клясам помагали експлуатувати трудові маси. Відтепер кредитова поміч банків має йти передовсім на піддержку трудовому населенню й на розвиток народнього господарства Української Народньої Республіки, а не для спекуляції й ріжнородної банкової експлуатації.

На ґрунті анархії, неспокоїв у життю й недостачі продуктів зростає невдоволення серед деяких частин населення. Тим невдоволенням користуються ріжні темні сили й тягнуть несвідомлених людей до старих порядків. Сі темні протиреволюційні сили бажають знову піддати всі вольні народи під одно царське ярмо — Росії. Рада Народніх Міністрів повинна безпощадно боротися з усіма контрреволюційними силами й кождого, хто призиває до повстання проти самостійної Республіки й до повороту старого ладу, — карати яко за державну зраду.

Всі демократичні свободи, проголошені Третім Універсалом Української Центральної Ради, потверджуються й окремо проголошується: в самостійній Українській Народній Республіці всі народи користуються правом національної автономії, яку признано за ними законом 22-го січня.

Все перечислене в Універсалі, чого не вспіємо виконати ми, Центральна Рада й наша Рада Міністрів, у найближчі тижні виконають, справдять і до оконечного ладу доведуть Українські Установчі Збори.

Ми поручаємо всім нашим громадянам перевести вибори як найбільш енергічно, підняти всі зусилля, щоб підрахунок голосів був закінчений як найскорше, щоб за пару тижнів зібралися наші Установчі Збори, — найвищий господар і управитель нашої землі, й Конституцією нашої незалежної Української Народньої Республіки закріпили свободу, порядок і добробут на добро всього трудового народу її на тепер і на будучі часи. Сей найвищий наш орган має рішати про федеративну зв'язь з народніми республіками колишньої російської імперії. До того ж часу всіх горожан самостійної Української Народньої Республіки завзиваємо стояти непохитно на сторожі добутої свободи й прав нашого народу й усіма силами боронити свою долю від усіх ворогів селянсько - робітничої Української Республіки.

Українська Центральна Рада

У Києві, 9 (22) 1918 р.

Загальні Збори УН-Дому в Джерзі Сити

Джерзі Сити, Н. Дж. — В неділю 17-го січня відбулися тут річні збори недавно збудованого Українського Народного Дому. Були то перші збори, що обіймали повний рік діяльности і господарки нового чверть-мільйонового дому, тому зацікавлення ними було велике і на збори явилася поважна частина членства. Предсідником зборів вибрано Івана Кавочку, секретарював Василь Жуковський. Усі з великою цікавістю вислухали звітів уступаючої управи, а головно звіт управителя Дому Івана Беревецького, що впродовж 15 місяців був господарем будинку і впровадив його „в рух". Звіти виказали велику рухливість управителя і його помічників, діяльність була задовільна. Від Контрольної Комісії здав звіт і подав певні рекомендації на майбутнє інж. В. Турко. Нову управу і дирекцію вибрано тайним голосуванням в такому складі: Ст. Станиславишин — голова, Антін Шаран — заступник голови, І. Петришин — секретар, В. Гіль — скарбник, В. Вілик — фінансовий секретар. Контрольна Комісія залишилася та сама: інж. Б. Турко, І. Нечесний і В. Грабар. Директорами вибрано: Івана Беревецького, Мих. Барана, Семена Челяка, Мирославу Драган, Івана Фрица, Анну Гутер, Івана Кавочку, Петра Костика, Василя Литвенка, Петра Ляхоцького, Миколу Поповича і Адама Тизьо. Новим управителем на біжучий рік призначено Волтера Каричака, дотеперішнього помічника попереднього менаджера.

Загальні Збори подякували за довголітню працю б. голові Михайлові Тизьові і вибрали його одноголосно на провідника директорів.

Треба зазначити, що Український Народний Дім в Джерзі Сити має серед своїх активних членів і ентузіястів всі прошарки нашої громади. Старі іміґранти, які вже за своєї пам'яті мали два інші доми, цей третій, працюють щиро і наполегливо, щоби Народний Дім розвивався якнайкраще, не щадячи часу і праці для нього. Нові поселенці, переважно молодь, мають в Народному Домі свої домівки і там зосереджена їхня діяльність. Тут роджена молодь, діти давніх іміґрантів, що покінчили американські школи і добилися вищих позицій в різних професіях, теж горнуться до Народного Дому, щиро для нього працюють і це є найбільш відрадне явище і запорука розвитку Народного Дому, а разом з тим і зросту — значіння нашої національної групи серед інших етнічних груп нашого міста. Відомий на терені нашого міста і стейту адвокат, комішенер Марсел Ваґнер, є правним дорадником Дому, і теж багато праці вложив і постійно вкладає, допомагаючи наладнати всі формальності, зв'язані з веденням такого великого будинку.

М. Д.

● **Міська рада** в Ню Йорку ухвалила одноголосно, щоб поліція подбала про охорону церков і синагог та внеможливила тим хуліганам, які знеславлюють святині малюванням на них свастики або протижидівських гасел. В місті є 3.364 церкви і синагоги, і поліція має їх обороняти своїми допоміжними силами. В школах мають вчителі звернути більшу увагу на відносини між окремими групами населення.

НА ЗЛОБУ ДНЯ...

ЩАСЛИВИЙ НАРІД

Якось недавно пішов я на одну українську аматорську імпрезу. Програма була дуже різноманітна й складалася з недовгої п'єси, співів та танців, з розрахунком на три години часу. На мистецьку частину мало б припасти півтори години та ще стільки часу — на зміну декорацій та інші непередбачені приготування до виконання програми. А тих непередбачених справ назбирується, як це у нас буває, чимало: то десь декораторові хтось з-під рук молотка забрав, цвяхів забули купити, там суфлер підручника до п'єси не може знайти, тут артист забув щось з реквізиту вдома, там сталося маленьке непорозуміння з артисткою, що в ролі бабусі-селянки хоче показатися публіці молодою і в наймоднішій сукні, тут дириґент в розпуці, бо соліст простудився, аж носом свище, там танцюристки розбиваються за коралями, стрічками та червоними чобітками і т.д. Публіка нервується, тупотить, б'є в долоні, відповідальні особи вже тричі виправдуються за спізнення з технічних причин, режисер рве на собі рештки волосся та проклинає ту годину, коли його режисером зробили.

В таку то пору найкраще вийти із залі, щоб і самому не попасти в нетерплячку. В кулюарах численна публіка, але не видно й сліду того пригніченого стану, що панує в залі. Тут многонадійна дітвора, наша надія, оставивши вдома свій звичайно невідлучний реквізит, як пістолі-страшаки та кинджали, з великим гамором ховається за вугли та за плечі своїх батьків і стріляє пальцями правої руки з вереском: паф! паф! паф! — на своїх ворогів, які від тих пострілів падають на підлогу, мов скошена трава. Там молодь, наш цвіт, наша майбутня зміна, веде веселі, безжурні, перервані вибухами щирого сміху і для мене, як новоспеченого „без язика" американця, незрозумілі балачки. Біля буфету, де примістилась група середняків, найбільший гамір. Найскладніші питання політичного характеру розв'язуються з подивугідною швидкістю. Ось, один з промовців, що не дає себе іншим перекричати, пропонує дуже радикальну розв'язку дуже складного питання, над яким наші політики віками ломлять собі голови, а саме: як дійти до єдности? Пропозиція промовця: „Всі мусять належати до партії, до якої я належу, і тоді буде єдність". — Коло стіни, щоб нікому не заважати, зібралася група статечних громадян. Тут настрій поважний, діловий і тема балачок... стандартна. Можна довідатися, як кому йде бизнес, хто має власний гавз, хто та якої марки має кару, скільки пока́р готівки в банку і т. д.

Мене такі справи, покищо, менше цікавлять. Знайду, думаю, може якогось близького земляка, побалакаємо, перелетимо думками в рідні сторони та згадаємо минулі, кращі часи. Ходжу та розпитую. І кого я там не знаходив! Були там земляки з різних повітів та воєвідств, були з різних губерній та областей. Були там ще наддніпрянці й наддністрянці, а також наддністрянські наддніпрянці (з Могилева). А що вже всякого народу було з усіх Україн!.. Були там земляки з Галицької України, з Під-, При-, За- і просто з Карпатської України, з Буковинської України, з Наддніпрянської України, Наддністрянської України, Західньої України, Східньої України, Великої України... От, думаю, нехай поляк, француз чи англієць похвалиться, що в них стільки Польщ, Францій чи Англій, як в нас Україн! В них лише одна Польща, Франція чи Англія, а в нас Україн хоч гать гати. Правда, є і в нас маленькі неясності. Є в нас „Велика Україна", а де ж тоді буде „Мала Україна"? Чому ми можемо називатися малоросами чи малополяками, а не можемо бути ще й малоукраїнцями? Де ж логіка, де ж наш патріотизм?

Розуміється, що ми в усьому оригінальні і на інших не дивимося. Нехай вони беруть приклад з нас, і тоді будуть мати багато Францій чи Англій і напевно — діпістів. Кожний з нас знає, яке то щастя бути діпістом. Цілий світ ними турбується. Проголошують Рік Утікача, видають бойові декларації, списують тисячі тони паперу, називають діпістів дорогими (дорого коштують) і т. д. Всім з того не абияка користь. Діпісти з того радіють і у відплату за плятонічну любов віддають не тільки свою душу, але навіть виборчі голоси. Продуценти паперу рахують зиск, а є ще й такі, що їм на серці лежить доля тих нещасливців-діпістів, що за сімома морями доживають свого віку. Для них ведеться широка збіркова акція і потім розподіл земних дібр згідно зі староукраїнською приказкою, перелицьованою на сьогоднішній лад: „Громада по сорочці, а бідному... — нитка".

„Нема на світі щасливішого народу від діпістів, про щастя яких турбується ввесь світ" — з такою думкою входжу до залі, де нарешті по одногодинним спізненні таки дали перший дзвінок.

Микó

● **Японська преса** розголосила, що сенатор **Голленд** з Флориди назвав японського прем'єра Нобосуке Кіші, як гідного кандидата на мирову нагороду Нобеля. Японці пригадують з цього приводу, що після закінчення війни Нобосуке Кіші був атакований американцями, як воєнний злочинець.

Українська Вільна Академія у ЗДА влаштовує Пленарну Наукову Конференцію з доповіддю доктора Олександра Даліна, професора Колюмбійського Університету, на тему „Деякі наслідки угорської революції 1956 року". Конференція відбудеться в неділю 24-го січня 1960 року о 6-ій год. веч. в будинку Українського Інституту в Америці 2 Іст 79 вул., Н. Й.

Управа УВАН у ЗДА

6-річні Загальні Збори Федеральної Кредитової Кооперативи „Самопоміч" в Джерзі Сити

В неділю, 17-го січня 1960 при численній участі членів відбулися 6-річні збори Фед. Кред. Кооперативи „Самопоміч".

Кооператива розвивається дуже гарно, переступила балансову суму 1/4 міліона долярів за останній рік зросла на 100 нових членів і числить 480. Уділи зросли на 52% (221 тис. дол.), позики зросли на 58% (240 тисяч).

Солідна, вміла і чесна праця Дирекції і довір'я громадянства до заряду Кредитівки дають запоруку, що в недалекій будуччині вона стане сильною фінансовою базою громади. До дирекції переобрані: Андрій Бук — менаджер, І. Китюк, Ст. Костів члени дирекції. Другі члени дирекції з попередньої каденції: О. Демченко, голова і П. Постолюк — члени дирекції. До організаційного - пропаґандивного комітету вибрані: п. Данило Мадай, Антін Шаран, Василь Паніковський, А. Одрек і М. Жук.

Дирекція кооперативи рішила набути на власність дім та збільшити дні і години урядування.

П. П.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

Батьки! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами Батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб забезпечити їх краще будуччину, а вашій громаді у вільнім світі нового свідомого члена!

За Волею Всевишнього відійшов у вічність 19-го січня 1960, у Вилмінґтон, Дел.

бл. п. МИНА БЕРЕЗЕНКО

бувший старшина Армії УНР.

Похорон відбудеться в суботу 23-го січня 1960 р., з укр. православної церкви св. Петра й Павла у Вілмінґтон, Дел.

Покійний не залишив жадної Рідні.

Вічна Йому Пам'ять!

Родина Ковальчук
і Родина Дзюблик

✝

В тяжкім смутку повідомляємо, що з Волі Всевишнього дня 20-го січня 1960 року, після важкої недуги, заосмотрений Найсвятішими Тайнами, відійшов від нас у Вічність наш Найдорожчий і Незабутній

МУЖ, БАТЬКО, ДІДУНЬО і СТРИЙКО,

ФЕДІР ІВАН ОЛЕСНИЦЬКИЙ

народжений 26-го березня 1884 р. в Станиславові,

б. промисловець, б. директор Земельного Банку в Станиславові, б. інспектор обезпеченевого Т-ва „Карпатія" у Львові, б. референт Торговельно-Промислової Палати у Львові — а в часі свого побуту в ЗДА, організатор 27 Відділу УНСоюзу в Нюарку, довголітній член дирекції Американсько-Української Щадничо-Позичкової Спілки „Тризуб" в Нюарку, б. урядовець і член Управи Т-ва „Самопоміч" в Нюарку і діяльний член багатьох українських Установ на рідних землях і на еміграції.

ПАНАХИДА відправиться в П'ЯТНИЦЮ, 22-го СІЧНЯ 1960 р., в год. 8:00 веч., в каплиці похоронного заведення Литвин-Литвин — 801 Springfield Avenue, в Ірвінґтоні, Н. Дж.

ПОХОРОН відбудеться в СУБОТУ, дня 23-го СІЧНЯ 1960 р., в год. 9:00 ранку, з похоронного заведення Литвин-Литвин до греко-католицької церкви св. Івана Хрестителя — при Morton Street в Нюарку, Н. Дж., а звідтіля на Евергрін кладовище в Елизабет, Н. Дж.

Тяжким горем прибиті:

СОФІЯ — дружина
Д-р БОГДАН, мґр. ОСТАП, ЮРІЙ, ІГОР — сини
мґр. ІКА і ЯРОСЛАВА — невістки
МАРКО, НЕСТОР, МАРУНЬКА, ТАРАС і ЛЮБКО — внуки
мґр. ІВАННА з ОЛЕСНИЦЬКИХ ЛИСНЕВЕЦЬКА — братаниця з чоловіком проф. ОРЕСТОМ і дітьми

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

МИННЕАПОЛІС, МІНН. — Річні Загальні Збори 345 Відділу УНСоюзу відбудуться у неділю 31-го січня 1960 р., зараз по Службі Божій, в параф. залі УПЦ св. Арх. Михаїла. На порядку денному: Звіти відділової управи та Контр. Комісії, вибір нової Управи та Контр. Комісії Відділу і поточні справи відділу. Присутність УСІХ дорослих членів обов'язкова. Управа Відділу: Михайло Карпоць, Йосип Ковалів, Микола Дербуш, Олекса Пилатюк.

СКРЕНТОН, Па. — Т-во св. Марії, 123 Відд. УНСоюзу повідомляє, що Річні Збори Т-ва відбудуться дня 24-го січня 1960 р., в церковній галі св. Михайла. Проситься членів прибути на Збори. На порядку дня — звіт Контр. Комісії, вибір Уряду на 1960 рік і інші важні справи. — За уряд: М. Іванців, предс., Т. Назар, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Т-во „Жидачів", 393 Відд. УНСоюзу повідомляє своїх членів, що Річні Збори відбудуться в неділю 24-го січня, 1960 р., о год. 2-ій по полудні, в Нар. Домі при 140 2 Евеню в Ню Йорку. На порядку дня: Звіти Управи і Контр. Комісії і вибір нового Уряду на 1960 р. По зборах мале прийняття. Проситься всіх членів обов'язково прибути. — За Уряд: Василь Гордишивський, голова; Евген Баланда, касир; Михайло Литвин, фін. сек.; П. Серафин, рек. секр.

АМБРИДЖ, ПА. — Т-во Т-во св. Василія, 161 Відд. УНСоюзу повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в суботу, дня 23-го січня 1960 р., о год. 7-ій веч., в приміщеннях при 600 Glenwood Ave. Звертається увагу, що ці збори дуже важні.
К. Кудрик, рек. секр.

БРИСТОЛЬ, ПА. — Т-во „Просвіта", Відд. 362 УНСоюзу повідомляє всіх членів Відділу, що Річні Збори відбудуться в неділю 24-го січня, 1960 р., о год. 2-ій по полудні, в галі Українсько-Американського Горожанського Клюбу, 111 Fillmore St. — Bristol, Pa. На порядку: а) Звіт урядників за 1959 рік; б) Вибір нової Управи на 1960 р. Проситься всіх членів прибути обов'язково на ці збори. — Йосиф Осередчук, голова; Ф. Петрик, секр.

Купуйте в підприємствах що оголошуються в „Свободі"

Збори Титанієвого Клюбу в Клівленді

З нагоди Загальних Зборів Титанієвого Клюбу в Клівленді, клівлендська громада мала нагоду довідатись про нові успіхи Титанієвої Спілки в Монтреалі. Присутні як гості на Загальних Зборах Директори Спілки інж. Марків та інж. Почаївський повідомили присутніх про заключення договору про фінансування будови фабрики для перерібки руди. Таким чином фірма осягнула свою остатню ціль, перейти з чисто гірничої спілки, що видобуває і продає сиру руду, на спілку гірничо-індустрійну, що видобуває руду в своїх власних копальнях, переробляє її в себе і продає як готовий сконцентрований продукт з багато вищим заробітком. Першим і найважнішим кроком в цьому послідному етапі було випрацювання технічним директором спілки інж. Солодухою нового, економічнішого, безперервного процесу перерібки руди, який вже зголошений до патенту в ЗДА і Канаді. Ще заки фірма зачала будову прототипу фабрики, який має на цілі в малому маштабі проексперементувати всі фабричні процеси і дати першу продукцію готового збогаоне концентрату, фінансові кола Канади та ЗДА зацікавились інвестицією більшої суми та заключили з фірмою договір на фінансування будови великого завода, який буде коштувати 15 мільйонів долярів. Дирекція має реальний плян проведення цілої будови протягом двох років. У зв'язку з цим фірма закінчить продавання акцій в кінцем січня ц. р. та заресструє акції на біржі. Управа Клюбу старалась продовж останніх років популяризувати ідею купна уділів української фірми та може похвалитись релятивним успіхом майже 70 тисяч акцій в руках членів Клюбу. Управа вважає своїм обов'язком пригадати громадянству Клівленду, що з місяцем січнем проминає остання нагода купити акції безпосередньо в фірмі. Кільки вони будуть коштувати на біржі і кільки на тому зароблять посередники, тяжко нині сказати. За всіми інформаціями просимо звертатись до членів Управи Клюбу. Управа перевибрана в старому складі: Іван Фур — голова, Григорій Бобків — заст. голови, Роман Трешньовський — секретар, Микола Кавка — скарбник.

Р. Т.

УВК „Плай" грає у Бінґемтоні

Український Відбиванковий Клюб „Плай" наш репрезентант у відбиванці на терені ЗДА та Канади, що його зорганізував та ним опікується інж. Мирон Лепкалюк, візьме участь в турнірі відбиванки в Бінґемтоні, Н. Й., вже в наступну суботу 23 січня ц. р. Турнір цей відбуватиметься у двох приміщеннях: залі УМСА при 185 Вашинґтон вул. та залі Брум Технікал Колledж, вже від 10 год. ранку з участю в ньому представників УМСА та других сильних відбиванкових клюбів східних стейтів ЗДА та Канади. Змагання заповідаються цікаво, бо „Плай", який розпоряджає тепер найкращим складом на сході Америки, старатиметься гідно відплатитися за недавню програну з шісткою відбиванкарів УМСА з Бінґемтону, до речі дуже добрими та симпатичними змагунами. В попередньому році УВК „Плай" був просто безконкуренційний на сході ЗДА та ішов на турнірах сходу від однієї перемоги до другої. Після здобуття першенства сходу ЗДА „Плай" взяв був участь у загальних першенствах ЗДА у відбиванці в Ді Мойн, Айова, але припадкова контузія найкращого змагуна „Плаю" перешкодила йому здобути належне місце. Цього року, на початку нового сезону, знавці відбиванки ворожать „Пласві" далеко кращі успіхи, коли йде про першенства ЗДА, не кажучи вже про турніри східніх стейтів. в. с

Ніґерія стане самостійною державою 1 жовтня ц. р.

Ляґос, Ніґерія. — Парлямент в Ніґерії прийняв в минулу суботу 16-го січня формальне звернення до Англії, щоб вона признала державну незалежність цій своїй західньо-африканській колонії. Відповідна резолюція була прийнята одноголосно, однаково голосами урядової більшости, як опозиції. Цю резолюцію передано відразу приявному там англійському прем'єрові Гаролдові Мекмілленові, який прибув до Ніґерії на однотижневі відвідини в рямцях своєї шеститижневої подорожі по африканських колоніях Англії та членах Британського Коммонвелту. В травні цього року в Лондоні відбудеться конференція з представниками різних партій і груп ніґерського громадянства для устійнення подробиць самостійности Ніґерії. У тій постанові парляменту Ніґерії говориться водночас про залишення самостійної Ніґерії в рямцях Британського Коммонвелту та про просьбу до англійського уряду, щоб він взяв в свої руки прийняття Ніґерії до Об'єднаних Націй.

ШТОРМ В ЯПОНІЇ СПРИЧИНИВ 100 ЖЕРТВ

Токіо. — Шторм у минулий вівторок 19 січня ц. р. біля берегів Курільських островів спричинив смерть найменше 100 осіб. Вітер гнався від сторони океану із швидкістю 55 миль на годину, при тому одночасно сніговія закутила острови Гоншу й Гоккаідо густим саваном. Більшість загинувших — це рибалки. Прибережна сторожа лякається, що коли уляжеться хуртовина, то число людських жертв покажеться вищим, бо про численних рибалок нема ніякої вістки.

В Ню Йорку відбудеться 18-ий з'їзд МУН

Ню Йорк. — В суботу дня 23-го січня ц. р., починається тут 18-ий з'їзд відомої української організації молоді Молоді Українські Націоналісти (МУН). З'їзд триватиме два дні, в суботу і внеділю, і буде проходити в залях Українського Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку при 149 Другій Евню. Відкриття З'їзду довершить проф. Олександер Грановський. У дальшій програмі з'їзду передбачені доповіді проф. Ю. Пундика п. н. „Націоналізм у світлі 20-го сторіччя", д-ра Марка Антоновича на тему „Націоналістична молодь в краю та на еміграції", Олега Різника п. н. „МУН — суґестії їх майбутнього", що буде виголошена англійського мовою, і крім того А. Домарацького п. н. „Молодь вчора, сьогодні й завтра". Другий день нарад буде присвячений організаційним справам, в тому й виборові нової управи МУН.

Конґресмен Госмер змальовує совєтську інвазію до ЗДА

Ню Йорк. — Конґресмен-республіканець із Каліфорнії Крейґ Госмер промовляв до 150-ох промислових і військових провідників, які „пережили совєтську інвазію Ню Йорку", — і казав, що ворог старався б знищити впродовж одного року коло 100 мільйонів американців. На думку цього конґресмена, СССР під час атаки керованими ракетами на вибрані міста цієї країни старався б знищити коло 10 мільйонів осіб. А впродовж одного року інвазії ворог старався б знищити всі ті групи, які ні в чому не допомагають комуністам; тих усіх, що нічого не продукують і тих, які, згідно зі своєю філософією, є ворогами комуністичного режиму. Конґресмен Госмер сказав що ці свої „передбачення" зробив на основі „аналізи того всього, що діється в тих країнах, які є під комуністичними диктатурами", де комуністи послуговуються масовим вбивством для осягнення своїх цілей.

Альжирські араби зреорганізували свій революційний екзильний уряд

Туніс. — Мусульманські націоналісти з Альжиру, які від більше чотирьох років ведуть партизанську війну проти Франції, перевели реорганізацію свого екзильного уряду по поміркованій лінії, маючи на увазі можливості переговорів з французьким урядом над проголошенням перемир'я та уведенням в життя признаного Альжирові права самовизначення. Наради на т. зв. Національній раді альжирської революції велись від 18-го грудня мин. року в Тріполі і тривали повний місяць. З екзильного уряду вийшли найрадикальніші діячі, які були послушні приказам з Єгипту і комуністичного Китаю. Отож відійшов геть кол. міністер закордонних справ Мохаммед Дебаджіне, що постійно перебував в Каїро, та два міністри, які їздили до Пейпінґу і поручали прийняття військової та фінансової помочі від китайських комуністів. Прем'єром екзильного уряду залишився Ферґат Аббас, а дотеперішній міністер військових справ і віце-прем'єр Белькацем Крім став ще міністром закордонних справ. 4 альжирські діячі, які сидять у французькій в'язниці, є далі титулярними членами екзильного уряду. Ці зміни прийшли ніби тому, що контакти з французькими урядовими чинниками подають надію на недалекі переговори.

Заарештували особу, яка минулого року „згинула" в летунській катастрофі

Вашинґтон. — Представник Федерального Бюра Інвестиґацій повідомив 20 січня, що у Фініксі в Арізоні вдалося заарештувати Роберта Вернона Спірса, ім'я якого було на списку жертв, що згинули в летунській катастрофі над Мехіканською затокою 16 листопада 1959 року. Аґенти ФБІ усталили, що замість Спірса на літаку згинув його приятель із Темпи на Флориді Вільям Аллен Тейлор, який під прізвищем Спірса летів тоді з Маямі до Ню Орлінсу. Розведена жінка Тейлора твердить, що Спірс загіпнотизував був її чоловіка, і він погодився летіти замість Спірса. Спірс був забезпечив себе перед летом на високу суму, і його рідня мала взяти ту забезпеченеву суму. Цього року 6-го січня відбулася подібна летунська катастрофа над Північною Каролайною, в якій згинули 34 особи, між ними Дж. А. Френк, який був забезпечений майже на 900,000 долярів. Рада Цивільної Аеронавтики твердить, що не знайдено слідів бомби в цих обидвох випадках. Але поліція ствердила, що Спірс був забезпечений на 100,000 долярів. Жінка Спірса не хотіла розмовляти з журналістами на тему знайдення свого „загинулого" чоловіка. Стверджено, що Спірс деякий час перед катастрофою перебував в товаристві Тейлора, якого досі не знайдено. Після катастрофи Спірс приїхав автом вого приятеля до Фініксу в Арізоні. Спірс поводиться спокійно, він має досвід з арештуваннями, бо вже був заарештований в 6-ох стейтах.

Читайте щоденник „Свободу"

АДЕНАУЕР ПРИЇДЕ ДО ВАШИНГТОНУ

Бонн. — Західньо-німецький канцлер Конрад Аденауер приїде до Вашинґтону 15 березня ц. р., але він буде там тільки два дні, подорозі до Японії. Аденауер волів вибрати шлях почерез ЗДА і Тихий океан, як почерез всю південну Азію. У Вашинґтоні 84-річний Аденауер переведе наради з президентом Айзенгавером і державним секретарем Гертером у зв'язку з травневою Паризькою конференцією „на вершинах", в якій Західня Німеччина не візьме участи, але буде про неї мова.

Сен. Кеннеді буде головним промовцем на демократичнім прийнятті в Ню Йорку

Ню Йорк. — Голова демократичної організації в Ню Йорку Майкел Прендерґаст повідомив, що головним промовцем на великому демократичному прийнятті в Ню Йорку в готелі Валдорф - Асторія 13-го лютого буде сенатор із Массачусетс Джан Ф. Кеннеді. На тому прийнятті промовлятиме також і посадник Ню Йорку Роберт Ваґнер. Ще не є відомо, чи нюйоркська делеґація на найближчу номінаційну конвенцію дасть своїх 114 голосів на сенатора Кеннеді, бо ще багато дечого може статися до липня ц. р., але вже тепер є відомо, що більшість нюйоркських делеґатів є за массачусетського сенатора. Сенатор Кеннеді бере живу участь у правиборах і вже повідомив, що братиме участь, крім попередньо зголошених, у правиборах в Небрасці і у стейті Вискансін, де зміряє свої впливи з сенатором із Міннесоти Гюбертом Гомфрі.

Бенсон сподівається, що Ніксон оборонятиме його фармерську програму

Вашинґтон. — Секретар рільництва Езра Тефт Бенсон заявив на телевізійній програмі, що віце-президент Ричард М. Ніксон під час виборчої кампанії оборонятиме його фармерську програму. Журналіст запитував Бенсона, чи Ніксон активно підтримує фармерську політику уряду, чи тільки не виступає проти програми секретаря рільництва — Бенсон відповів, що Ніксон оборонятиме всю політику уряду, і що він буде також підтримувати рільничу програму, яку він допомагав укладати. Вже 15 місяців зменшуються прибутки фармерів, головним чином на Середньому Заході, і тому фармери не є вдоволені з Бенсона, а деякі республіканські члени Конґресу домагалися, щоб Бенсон залишив свій пост, і тим способом допоміг партії рахувати на голоси фармерів, які підтримають демократів, коли Бенсон залишиться на своєму пості.

Посмертні Згадки

ІВАННА з СЄНАКІХ ГОН, — членка Т-ва Чорноморська Січ, 14 Відд. УНСоюзу, упокоїлася в Бозі дня 4-го грудня 1959 р. Покійна, учителька Рідної Школи, народилася 10 жовтня 1911 р. в Стрию, Зах. Україна. Полишила в смутку мужа Михайла, та осиротила дочку Звениславу і сина Романа. Похорон відбувся 8-го грудня 1959 р. з церкви св. Івана Хрестителя в Ньюарку, Н. Дж. на цвинтар Gate of Heaven у Віппані, Н. Дж. В. Їй П!
М. П. Отрок, секр.

ВАСИЛЬ НАКОНЕЧНИЙ, довголітній член Б-тва св. Арх. Михаїла, Відд. 211 УНСоюзу в Стейплетон, Н. Й., помер дня 12-го грудня 1959 р. у 80 році життя. Покійний походив із села Ґадані, повіт Камінка Струмілова, Зах. Україна, до Союзу вступив в 1923 р. Полишив у смутку брата, двох синів — Василя і Івана, дочку Ольгу, дві невістки, зятя, 3 внуки. Похорон відбувся 16-го грудня з похоронного заведення до Укр. Кат. Церкви, при участи Родини, знайомих і членів Б-тва та Відділу, на St. Mary's Cemetery, S. I. — В. Й. П!
Теодор Соколовський, секр.

ДМИТРО БОРОВЕЦЬКИЙ, — член Б-ва св. Петра і Павла, Відд. 274 УНСоюза, помер 25 грудня 1959 р. в Йонґставн, Огайо. Покійний походив з села Потік Великий, пов. Старий Самбір, Зах. Україна. Полишив в смутку дружину Анну, 5 синів — Михайла, Петра, Степана, Івана і Павла, три доньки — Марію, Катерину і Стеллу та 16 внуків. Похорон відбувся 28 грудня, 1959 р. з греко-кат. Церкви св. Тройці, при участи Родини, приятелів і членів Відділу, на цвинтар Кальварія. В. Й. П!
Теодор Сенедяк, секр.-кас.

ПРОКІП ВОЙТОВИЧ, — член Т-ва „Згода", 20 Відд. УНСоюзу в Гемтремк, Миш., упокоївся дня 2-го січня 1960 р. Покійний народився 28-го лютого 1899 р. в селі Горбків, пов. Сокаль, Зах. Україна, проживши 61 років. Полишив в смутку дружину Ольгу, двох братів в Краю — Тому та Григорія. Похорон відбувся 5-го січня з церкви Пречистої Діви Марії, при участи Рідні та членів на Mt. Olivet цвинтар. В. Й. П.
А. Трищ, секретар.

ТАРЗАН, ч. 4393. Як?

TARZAN HAD JUST DISCOVERED THE SILVER BULLION WHEN HE WAS FIRED UPON AND WOUNDED BY JIM CROSS!
PAINFULLY, HE STRUGGLED UP TOWARD THE FLOATING CANOE...
THE APE-MAN BROKE THE SURFACE, USING THE DUGOUT AS A SHIELD. CROSS' BOAT ADVANCED STEADILY, BUT EVEN NOW HE HAD CONTRIVED A WAY TO ESCAPE!

У хвилині, коли Тарзан віднайшов срібні плити, до нього вистрелив і його поранив Джім Кросс.

Повний болю він пробивався до пливучого човна.

Мавполюд виплив на поверхню, уживаючи човника як щита. Човен Кросса постійно зближався, але навіть тепер він думав про спосіб втечі!